

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Inačica vsak četrtek in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 4 K, pol leta 2 K in za četrt leta 1 K. Naročnina za Nemčijo 5 K, za druge izvenavstrijske dežele 6 K. Kdor hodi sam ponj, plača na leto samo 3 K. Naročnina se pošilja na: Upravnštvo "Slovenskega Gospodarja" v Mariboru. — List se dopošilja do odpovedi. — Udje "Katol. miselnega društva" dobivajo list brez posebne naročnine, — Posamezni listi stanejo 10 vin. — Uredništvo: Koroška cesta štev. 5, — Rokopisi se ne vračajo. — Upravnštvo: Koroška cesta štev. 5, vsprejema naročnino, inserate in reklamacije.

Za inserate se plačuje od enostopne petitvrste za enkrat 15 vin., za dvakrat 25 vin., za trikrat 35 vin. Za večkratne oglase primeren popust. Inserati se sprejemajo do srede zjutraj. — Ne zaprije reklamacije so poštnine proste.

Uradniki in kmet.

V poslanski zbornici je minister za notranje zadeve baron Haerdtl povedal za celo javnost, da so plače za državne uradnike narasle v Avstriji nad 700 milijonov kron na leto. Čeprav je bila ta številka vsakemu znana, ki se bavi nekoliko natančneje z razmerami v naši državi, vendar se je vse prebivalstvo nad to visoko številko zavzelo še sedaj, ko jo je slišalo iz ministrovih ust. Tretjina vseh državnih izdatkov pride na uradnike.

Mi delimo uradništvo v višje in nižje, in celo odkrito lahko povemo, da ima višje uradništvo zelo visoke plače in v obče malo dela, a nižje uradništvo zelo veliko dela in tako male plače. V obče je danes mnenje, da bi se dalo znižati število višjih uradnikov, in da bi tudi manještevilno uradništvo pri marljivem delu lahko obvladal vse opravke.

Na teh nezdravih uradniških razmerah so mnogo krive dosedanje stranke. Saj so videle bivše stranke še v študiranem človeku bitje, za katero se je treba brigati, kmet in delavec in majhen obrtnik so bili strankam znani samo ob času volitev. Sedaj živeče liberalne stranke se še danes ne morejo zhebiti tega naziranja. V celjskem listu smo čitali pred kratkim zahtevo, da se mora o političnih dogodkih v Gradišču obveščati pred vsem takozvana liberalna inteligenco, in našim liberalcem še vedno ne gre v glavo, da bi mogli v politiki delovati tudi kmetje, kakor Roškar, Pišek, Meško in drugi, vsled tega tudi vedno zasmehovanje in zbadanje na nje od liberalne strani. In Ploja se ravno zato še liberalna inteligenco tako drži, ker mu je glavna skrb za uradništvo. Toda tega si ne upajo povedati ljudstvu, da je ravno liberalizem najbolj gledal na uradništvo, zanemarjal pa vse stanove, ki si z roko služijo vsakdanji kruh, ter tako spravil našo državo ob rob gmotnega propada.

Zlo rodi le zlo. Ker so do predkratkim politične stranke tako negovale uradništvo, osobito višje uradništvo, zato se je tudi pozornost vseh ljudi, ki je le količaj študirala, obračala na uradniški stan. Vse je sililo v uradniško sukno. Ta duh prevladuje še tudi dandanes. Vsač bi bil rad uradnik, z gotovo plačo, z omejenim številom delavskih ur in z velikim penzioniranjem.

Iz stanov pa, ki morajo samostalno pridobivati, ki vživajo le to, kar si pridelajo, je nastal naravnost pravecat beg. Ce daš človeku na razpolago, ali hoče

biti samostalen kmet, oziroma neodvisen obrtnik, ali pa uradnik, se jih bo 99 izmed 100 odločilo ne za kmečki ali obrtniški stan, ampak za uradniški stan. Ljudje se boje dela, se boje napora, imajo strah pred negotovim uspehom svojega dela, zato pa si iščejo kruha v uradniški sobi, četudi jih čaka tamkaj duševna odvisnost.

Mi mnogo bolj cenimo človeka, ki sam sebe preživila, ki ima nekaj korajže, boriti se z vsemi elementi in razmerami za svoj vsakdanji kruh, nego pa človeka, ki se da plačevati od države in dežele. Zato služimo tudi kmečkemu in delavskemu ter majhno-obrtniškemu stanu, in smo nasprotniki liberalizma, ki je negoval uradništvo na škodo drugih samostalno pridobivajočih in ustvarjajočih stanov. Ne razumemo tudi, kako bi se mogel uradnik le za trenotek smatrati za kako višje bitje, nego kmet, delavec in obrtnik, še manj pa razumemo, kako bi mogel biti nasproti tem stanovom oduren in surov, kakor to opazujemo osobito pri nemškatarskih, in vseh nam po rodu in duhu tujih uradnikov.

Nismo nasprotniki uradništva, ampak prijatelji resnice, ki si upa grajati tudi to, kar vidi slabega in napačnega na uradništvu. Ministrove besede v poslanski zbornici so nam dale za te besede povod.

Vinski davek.

V seji finančnega odseka dne 28. aprila je prisel k besedi državni poslanec dr. Korošec, ter najprej zavračal napade govornikov na kmečki stan. Celo krivo se računi, kdor pravi, da plačuje kmet le zemljiški davek. On plačuje tudi druge direktne davke, n. pr. hišni davek, vrhu tega pa se vse indirektne davke. Zastopniki tovarniških delavcev zapisujejo indirektne davke le na račun fabriškega delavstva in meščanstva, a to je celo napačno: Kmet ravno tako, kakor delavec, plačuje za sol, za tobak, za vino, za pivo itd. In kmetova svota je še večja, kajti kmečkega prebivalstva je 15 milijonov, fabriškega samo 7 milijonov. Vrhu tega pa mora še plačevati kmet velikanske deželne, okrajne in občinske doklade, katerih delavec nima. Resnica je, da plačujeta davke kmet in delavec, krivo pa je, kdor trdi, da je kmet slab davkopalčevalec.

Nato je govornik ostro prijemal finančnega ministra. Finančni načrt ni niti dalekoviden, niti resno premišljen. Nikdar bi si ne upal minister predlagati

glasili v samostanu — ter pripeljajo potnike do drugega slapa.

Slapove sem si ogledal prvič pri Skradinu, zato bom najprej opisal ta način potovanja.

Dobili smo majhen parnik, ki nas je spremil neposredno do slapa. Vožnja se je začela pri mestu Šibeniku, kjer se Krka izlivava v morje. O tem kraju bom pripovedoval pri drugi priliki, če mi bo g. urednik odpril predalčke "Slovenskega Gospodarja". (Z veseljem! Op. uredništva.) Krka je pri Šibeniku zelo široka reka. Takšna je skorod mesta Skradina naprej. To vam je bilo kaj zanimivo potovanje. Sredi reke jo je ubiral parnik po reki navzgor. Do slapa se je voziti kake tri ure. Bregovi reke niso nič kaj podobni našim lepim zelenim bregovom ob rekah in potokih. Strme skale štrle kvišku. Oko ne vidi zelenja, ne človeške naselbine, ne človeka. Otožnost se polasti popotnika; sam je sredi tihote.

K slapi se je voziti jeseni ali spomladni, ker ima Krka tedaj največ vode. Ravno v tem času pa pod ni nobenega tujca. Semkaj prično zahajati še majnika, in zopet odidejo meseca avgusta. Na vsem potovanju nismo videli nobene ladje, ker smo se po tistih krajih vozili koncem meseca oktobra.

Za kako uro vožnje je zmanjšalo bregov ob reki. Pred nami se je razprostiralo veliko jezero. Daleč tam na obzorju so se dvigale Dinarske planine, in še dalje v ozadju je samevala visoka, s snegom pokrita stena Velebita. Barva vode se je v solnčnih žarkih kaj lepo izpreminjala. Sploh je barva morja tako lepo modra, in včasih tudi zelenasta. Če sem prej kedaj videl razglednice o pomorskih krajih ter ogledoval barvo vode, sem dejal: "ni mogoče, da bi bila voda v naravi kaj takšne barve." A istina je. Barve na razglednicah so še premedle.

novega davka za kak del industrije, ki se nahaja v največji krizi. A storil je to pri eni panogi kmetijstva pri vinogradništvu, ki ima glede produkcije kakor glede trgovine ravno v sedanjem času prestati usodenopolno krizo. Tovarnarjem za špirit daje finančni minister 33 milijonov bonifikacij, s kajo svoto se lahko dvakrat pokrije zahtevani vinski davek.

Govornik se izreče za nasvet dr. Glabinskega, da se najprej sanirajo deželne finance, in potem državne, oboje pa temeljito, ne samo polovičarsko, pri čemur pa je seveda varovati naše posestnike in padelace.

Politični ogled.

— Na Dunaju so se vrstile v petek, dne 29 apr. občinske volitve. Izvzemši I., II. in IX. volilnega okraja, ki so bili tudi prej v liberalnih rokah, so bili izvoljeni krščansko-socialni kandidati. Liberalcem so vzeli krščanski socijalci XIX. volilni okraj, ki je bil dozdaj v liberalni posesti. Ta zmaga krščanskih socialistov je tem pomembnejša, ker je stranka šla v boj prvič brez svojega izkušenega in priljubljenega voditelja, osvojilca in ustanovitelja moderne Dunaja, dr. Luegerja.

— Albanska vstaja. Albanska vstaja je razširjena po celi severni Albaniji. Vstaji so se pridružili tudi katolički Albanci. Vstaši izjavljajo, da nočejo sedanjega režima, in da hočejo sultana kot absolutnega gospodarja. Uporniki so pozvali tudi vojake v Peči, naj se upro in preženejo častnike. — Najhujši boji se bijejo zdaj za Kačanik, ki je druga železniška postaja na železniški progri Skoplje—Priština. Turki prodrijo proti Kačaniku iz Monastira. Nameščajo sicer obkoliti Albance, a tako lahko to ne bo šlo. Albanci stoje v močnih oddelkih med Orošijem in Melanom, pri Djakovu ob Drini. Proti tem albanskim vstašem stoje slabi turški oddelki. Kakor stoji zdaj, bo še precej časa trajalo, da obkolijo Turki Albance, katerih glavna moč stoji kakih 40 do 60 km proč od srbske meje. Boj za Kačanik so pričele turške čete dne 28. aprila zvečer, Kačanik so obstreljaval s topovi, začgali tudi Runjevo. Albanci so se hrabro branili. O podrobnostih te bitke dozdaj še nimamo poročil.

— Kreta. Krečanski poslanci so izjavili, da hočejo priseči grškemu kralju zvestobo. Turčija je ob-

Pri pogledu na bregove ob jezeru se nam je včasih zdelo, da vidimo vasi in mesta. Toda bila je le prevara. Skale tvarjajo na nekaterih krajih tako čudne oblike, da bi človek z vso vnemo zatrjeval, da so hiše. Če se pa potem pripelje bolj v bližino obale, se prepriča o svoji zmoti.

Tekom nadaljnje vožnje smo zapazili na bližnjih hribih bele piramide, podobne velikim mejnikom. Tam so začeli s pogozdovanjem. Videti je seveda še kaj malo napredka. Za gozdna drevesa je treba v tistih krajih toliko skrbi, kakor pri nas za sadno drevje v sadonosnikih. Saj so pa tudi mala drevesca v vedni nevarnosti. Kar veter ne podere, požro koze in ovce. Središča pogozdovanja so seveda obljudeni krajji. Tam se pa najdejo tudi ljudje, ki pasejo po bregovih ovce in koze. Živali pulijo borno travo, katera sili iz skal. Mejniki so znamenja, kako daleč sme iti živina. Za to se pa je malokdo zmeni.

Nam so bile kamene piramide znamenje, da smo dospeli v bližino mesta Skradina. O mestu povem po neveč. Naša pot je vodila dalje. Od Skradina drži lepa cesta do slapa. Tuji se navadno pripeljejo od Skradina s parnikom, in si tukaj najmejo voz, ali pa jo udarijo peš naprej. Hoje je ¼ ure. Tudi iz Šibenika se lahko pelje z vozom do Skradina. Tam se voz pripelje po brodu preko reke, ter se potem nadaljuje potovanje onkraj reke.

Crež pol ure postaja struga reke ožja. Od daleč se že čuje zamolklo bobnjenje vodopada. V tem kraju ni bivanje za človeka nič kaj zdravo, ker tod vladata senca in megla. Solnce le za par ur prodre v te globine. Tukaj je dom hude bolezni — malarije — in zato tudi tod ni nobene hiše.

Še par ovinkov, in pred nami se razvije krasna slika. Crež visoko skalo se spušča bobneči ter peneči se

PODLISTEK.

Pismo iz Dalmacije.

Fr. Fink.

I.

Pri Krkinih slapovih.

V zadnjem času se začenjajo potujoči tujiči zanimati i za Dalmacijo. To je tem bolj veselo znamenje, ker nudi ta dežela res obilo prirodnih lepot, ter se širi po tujičih nje slava preko mej domovine. Kdor ima namen, pregledati na kratkem potovanju razne kraje naše južne krovovine, najde vžitka toliko, kakor menda malokje. Toda potovanje ne sme trajati dolgo časa. Za tujač namreč skoro ni nikakšne udobnosti. Razen v večjih mestih je vse kako priprosto urejeno. Razvajeni potniki zato hite kmalu dalje. Kdor izletika za prirodnimi lepotami, se ne sme držati glavne ceste, ampak mora tu in tam v deželo. Treba je dokaj truda in potrebljivosti.

Potovalci po Dalmaciji si gotovo ogledajo prekrasne slapove, ki jih dela reka Krka pri svojem teku proti morju. Slapov je več, a potniki se navadno ustavijo pri najzadnjem blizu mesta Skradina, ker se do tega najlažje pride. Mnogo bolj zanimivi so slapi, kateri se nahajajo više od navedenega. Do teh pa ni lažko priti. Osobito je treba priporočila za prednika samostana, kateri se dviguje na majhnem otoku sredi jezera nad Skradinskim slapom. Potem pa je tudi smer potovanja druga. Peljati se je iz Splita po železnici do Kninske trdnjave ali pa do Drniša. Od tam se gre ob Krki, navzdol. Pod vsakim slapom čakajo samostanski bratje s čolnom — če so se tujiči prej o-

vestila velevlasti, da tega ne bode trpela. Krečanski začasni guverner poslanec od njihovega načrta noče odvrniti, dasi pritiskajo Turki nanj. Velevlasti so zato zelo vznešljivje, Turčija pa grozi, da odpošlje turško vojno brodovje proti Kreti.

Mala politična naznanila.

Dne 29. aprila: Grški kralj se je po poročilu listov sestal na otoku Krku z vsemi svojimi sinovi, da se posvetujejo glede razmerja, ki naj ga zavzame vladarska rodbina nasproti častnikom in političnemu gibanju. Kralj je homatij sit in bo odstopil, kar hitro bo vprašanje prestolonasledstva rešeno. — V Srbiji vlada velika navdušenost za vojaštvo. V Belgradu se snujejo zlasti med šolsko mladino strelsko društva. Osnovalo se je tudi strelsko društvo vsečiliščnikov, ki mu predseduje sam rektor. — V Egiptu se pripravlja revolucija. Položaj je že tako napet, da se že boje vmešavanja neke druge velesile, ako Angleska krepko ne poseže vmes.

Dne 30. aprila: Črnogorski knez Nikola se baje namerava proglašati ob svojem 50letnem vladarskem jubileju za kralja. Kakor se čuje, se Rusija strinja s to namero. — Angleški kralj Edvard je zvedel, da hoče nemški cesar Viljem zaplesti Turško v vojno z Anglijo, ker si baje ta namerava osvojiti Egipt. — V Kijevu se je vršilo silno klanje židov. Kmetje iz okolice so pridrvili v mesto, udrli v židovski del mesta, vse razbili in morili žide. Mrtvih je več sto židov,

Dne 1. maja: V včerajšnjem ogrskem ministru svetu je poročal hrvaški ban Tomačič o hrvaški volilni preosnovi. Postavni načrt se je sprejel in se bo predložil hrvaškemu deželnemu zboru. — Dne 5. julija bo začel zborovati v Sofiji v Bulgariji vseslovanski časnikarski shod, — Državnozborske volitve na Ogrskem bodo razpisane za čas od 2. do 11. junija.

Razne novice.

* Iz davčne službe. Finančno deželno ravnateljstvo je imenovalo davčnega oficijala Alojzija Kovačiča davčnim upraviteljem.

* Iz Šole. Za nadučitelja v Tepanjah je imenovan stalni učitelj v Čadramu Franc Kehrlanko; stalno sta nameščena na ljudski šoli v Velki stalni učitelj v Konjicah (okolica) Friderik Kožuh in stalna učiteljica v Čadramu, Alojzija Gorjak; v Negovi sta postala stalna tamošnji učiteljski suplent Jožef Korošec, in tamošnja učiteljska suplentinja Marija Roš.

Slovenskim učiteljem. V Kapli ob Dravi je razpisano na trirazredni ljudski šoli mesto nadučitelja. S tem mestom, ki se odda definitivno, so združeni dohodki drugega plačilnega razreda. Pouk je dvojezičen. Prošnje je treba vposlati do 21. maja t. l. na krajski šolski svet v Kapli ob Dravi. Ta šola je na važnem kraju ob jezikovni meji, kjer hoče Schulverein in Südmarka ponemčiti slovensko ljudstvo. Nemški Schulverein razpisuje za nemške učitelje, ki bi se potegovali za to mesto, 200 K letne podpore. Kaj pa Ciril-Metodova družba?

Razpisano je mesto oskrbnika na deželni prisilni delavnicu in poboljševalnici v Messendorfu pri Gradcu. S to službo so združeni dohodki IX. činovnega razreda. Prošnje se imajo vposlati do 10. maja t. l. na deželni odbor. — Značilno za razmere v deželnu odboru štajerskem je, da razglaša deželni odbor ta razpis samo v nemških listih.

* Slov. kmečka zveza ima dne 5. t. m. odborovo sejo, v kateri se bo razpravljalo o sedanjem političnem položaju. K seji so povabljeni tudi vsi državni in deželni poslanci. Kakor izvemo iz gotovega virasa vse vesti liberalnih listov, da se je naša stranka zaradi Nemcem sitne obstrukcije že pogajala z drugimi strankami, navadna liberalna laž. Dobro je, da slovenski liberalci nimajo nič poslanca, sicer bi se,

kakor je razvideti iz njih sedanje pisave, ne mogli včakati, da gredo prav hitro v Gradec, vkljub vsem nemškim krivicam.

* Glavne počitnice na srednjih šolah, to je gimnazijah, realkah in učiteljskih se prično letos 2. junija, in trajajo do 9. septembra.

* Björns, slavni norveški pesnik, je umrl dne 27. aprila v Parizu. Bil je velik prijatelj slovanskih narodov.

* Tržaška „Zarja“ se peča v zadnji številki z našim člankom „Izseljevanje in preseljevanje“ in pravi: „To je res zdrava in dobra misel, kako pomoči našim ljudem do zasluga na domačih tleh. V „Zarji“ smo že omenili, kako je začel gospodarski list za istreške Hrvate „Pučki Prijatelj“ razpravljati o domači obrti, ki bi bila posebno za Istro lahka in primerna. To domača rokodelstvo bi bilo pletarstvo. V hrvaškem delu Istre imajo deloma že tako šolo, deloma jih pa sedaj ustavljajo. Imajo tudi svojega posebnega učitelja za pletarstvo. Vrbe ali beke rastejo tako rade, nobenega posebnega truda se nima že njimi. Ali bi ne bilo res dobro, da bi se nekateri domači pečali s poljedelstvom, drugi pa z domačim rokodelstvom, n. pr. s takim pletarstvom. Tako bi znala domača zemlja vse skupaj preživljati, in bi ne bilo potreba, iskati si kruha v tujini. — Prav bo, če se začne tudi v slovenskem delu Istre misliti na to prevažno poglavje našega narodnega gospodarstva. Morda bi se začele naše gospodarske organizacije pečati s tem zanimivim vprašanjem. S temi vrsticami smo hoteli le opozoriti na to v verskem, narodnem in gospodarskem pogledu tako važno poglavje.“

* Tržaški Nemci skrbijo za svojo bodočnost. Na zadnjem občnem zboru društva „Deutsches Haus“ v Trstu so povedali, da imajo za to nemško trdnjavo že nabranih nad 100.000 K. Posebno so proslavljali spomin pokojnega dunajskega župana dr. Luegerja, ki je naklonil 6000 K. Zadnje leto je bilo dohodkov nad 33.000 K. Sedaj so poslali na Prusko 120.000 prošenj. Društvo napravi meseca junija veliko veselico v Bosketu. Na občnem zboru se je sklenilo, da morajo tržaški Nemci za italijansko vsečilišče zahtevati kako povračilo.

* Na ustanovni shod našega novega narodno-obravnega društva! V sredo, dne 11. maja se v veliki dvorani „Uniona“ ustanovi v Ljubljani naše novo narodno-obravnobno društvo. Ta dan bodo vsi voditelji slovenskega ljudstva zbrani v Ljubljani. Ustanovni shod se vrši dopoldne. Komurkoli dopušča čas, naj pohiti v Ljubljano. Kar nas je Slovencev od meje, bi morali biti častno zastopani, zakaj nam v pomoč bo društvo ustanovljeno.

* Tudi strup. Vlada misli naložiti davek na vino, kar bi pa zelo zadelo našega kmeta. Če pojde tako naprej, se vinoreja v kratkem ne izplača več. Zakaj pa vlada ne obdači drugih reči? Imamo v mislih posebno strupeno esenco, ki iz nje naši trgovci delajo kis ali jesih. Trgovci danes ne kupuje več kisa, ampak kupi to esenco, jo zmeša z vodo, in kis je gotov. Lahko je to delo, in donaša mnogo dobička. En liter takega kisa stane trgovca le štiri vinarje, prodaja pa liter po 24 vin. Trgovci po vaseh, ki so malo bolj skromni, ga prodajajo po 12 do 16 vin. Ponekod pa ljudje celo sami kupujejo esenco in delajo doma ješih ter ž njim zastrupljajo svojo družino. Zdravnički so dokazali, da je kisova esanca strupena. Posebno mnogo želodčnih bolezni izvira od vživanja takega jesaha. Na Dunaju so to kisovo esenco že davno prepovedali. Pri nas pa kupčija z esenco v kvar človeškemu zdravju cvete. Žato naj vlada obdači to strupeno esenco in druge take reči, ne pa uničevati našega vinogradnika.

Slovenci, posnemajte! Kot odgovor na Roseggerjev poziv, naj Nemci nabero dva milijona za nemški Šulferajn, so jeli Poljaki nabirati prispevke za svojo šolsko družbo „Towarzystwo Szkoły Ludowej“ v spomin zmage nad Nemci v bitki pri Grunwaldu dne 15. julija 1910. In ta zbirka je sedaj že dosegl

vodni val. Ob skalah se razbije v nebroj kapljic, preden se pripodi v nižavo. Kadar posije solnce na slap, se vidi ves zavit v mavrične barve, da človeku kar jemlje pogled. Najlepši kras kraja pa so temni gozd in lepe trate v bližini slapa. Na zelenje se ogledalec v tem kraju še bolj ozira, ker so krog in krog le gole stene, ter je sploh na vsem potovanju videti le malo zelenja.

Ob vnožju slapa je neka inozemska družba postavila električno centralo, da se izkoristi moč vode, in preskrbi mesto Šibenik z lučjo, in razne tovarne v mestu z električno silo. Velika poslopja so prirodni sliki zelo na kvar, na kar se pa stavbителj seveda niso ozirali. Električni stroji so zares velikanski. V veliki dvorani je tak ropot, da se delavci in pazniki le kriče sporazumevajo. Pri ogledovanju stroja sem stal najbrž preveč blizu, ker je nadpaznik ves prestrašen pritekel, me odvlekel za obleko ter kričal: „Za Boga, gospod, tu je smrtna nevarnost. Tok je tako močan, da bi človeka takoj usmrtil.“ Ko smo bili zopet pred hišo, nam je mož pravil, da že 14 let sameva v tem kraju. Vprašam ga presenečen, kako je mogoče ostati v tako samotnem kraju toliko let. Nekako malomarno je menil: „Človek se pač vsemu privadi.“

Tudi veliko poslopje za vodovod je v tem kraju. Cevi drže preko gore v Šibenik.

Po stopnicah se pride nad slap. Tam je krčma, kjer navadno posedajo tuje. V hišo se nam ni ljubi-

dva milijona, in sicer so darovali: privatniki 708.665 kron, državni, deželni in privatni uradniki 269.381 kron, profesorji in učitelji 207.880 kron in razni zavodi 135.142 kron. Darovi po 2000 K in več so znašali skupaj 652.378 K, po 1000 K in več 221.815 kron, po 500 K in več 99.287 K, darovi manj kot 500 K pa 341.540 K. — Slovenci, vzglejdite se nad to poljsko narodno požrtvovalnostjo in storite tudi vi tako! Spominjajte se ob vsaki priliki zatiranih obmejnih bratov in darujte v „obmejni sklad!“

Statistiko o narodno ogroženih krajih na naši jezikovni meji bo izdala Slovenska dijaška zveza. V to svrhu bo razposlala S. D. Z. našim zaupnikom na jezikovne meje vprašalne pole, da dobijo natančne in podrobne podatke o narodno ogroženih krajih. Naši somišljenci-zaupniki se prosijo, da že zdaj zbirajo zanesljive podatke. Ako bo naša narodno-obravnobna organizacija imela natančno statistiko o naših ogroženih krajih, bo delo tem lažje. Schulverein in Südmark imata n. pr. celo svoj lasten zemljevid, in zelo natančno popisane kraje ob jezikovnih mejah.

* Nemci med seboj. Krščansko socialno nemška glasila so pozvala Südmarko, naj izjaví, ali se strijinja z izvajanjem znanega pastorja Albanijskega, ki je v Ljubljunu rekel, da so nemški Spodnjestajerci, pravilnejše odpadniki, demoraliziran (pokvarjen) element, „poludržani“ in ničvredni, in da jih je treba nadomestiti z Nemci iz Rajha, ki pa po zatrdirilu nemških krogov niso nič boljši in vsled podpor in posojil, ki jih Südmarki ne vračajo, ravno tako demoralizovani. Südmarka pa ne odgovori in ne odgovori. Jako značilno.

* Ptujski „Stajerci“ kaj rad farba ljudi, da je katoliški list. Čujte! Dne 19. aprila so imeli ptujski protestantje zborovanje, na katerem so podajali račun o svojem „delovanju“. Zanimivo je bilo, da so se udeležili tega lutrovskega zborovanja redniki, krušni očetje „Stajerca“. Mestna občina Ptuj je pod županovanjem Ornika, ki ga „Stajerci“ ne more prehvaliti, darovala ptujskim protestantom 50 kron. Taka je torej „katoliška“ vera, ki jo zagovarja hinavski „Stajerci“. Katoliško ljudstvo, ven s „Stajercem“ iz katoliških hiš!

* Liberalno divjaštvo. „Slovenec“ poroča: Kar počeno „Sokoli“ na Goriškem v imenu napredka, svobode in bratstva, to presega že vse meje. Te dni so bili trije dornberški liberalci obsojeni na 14dnevno, oziroma 6- in 3dnevno ječo, ker so 10. t. m. zvečer napadli v Tabru enega Orla in ga pobili na tla. — Znano je divjaštvo, ki se je izvršilo v Prvačini v nedeljo, dne 24. t. m. zvečer. Okrog 60 dornberških in batujskih Orlov se je z vlakom vračalo od občnega zabora goriških Orlov v Št. Ferjanu. Napita in podivljana družba je čakala na postajo že dolgo pred dohodom vlaka ter piskala in rjovela. Nobena oblast se ni zmenila za to, čeravno je vsak vedel, kaj namenavajo. Ko je došel vlak na postajo, se je začelo peklenko tuljenje. Ploha psov in kamena se je vsula proti vlaku. Pri tem sta bili ubiti dve šipi, poškodovan pa od Orlov ni bil nobeden. Orožništvo pa pozivljemo, da naj vrši svojo dolžnost. — Iсти večer so štandreške Orle s psovki napadli goriški Sokoli v Št. Andrežu. Mirnosti naših vrlih fantov se imajo Sokoli zahvaliti, da jih niso dobili po svojih dolgih jezikih. Voditeljem goriškega Sokola, ki so bili pri tem psovanju in izvajjanju zraven, to ne dela nobene časti. — Tako se sokolstvo na Goriškem, kakor nikjer, odlikuje v divjaštvu, posurovelosti in sovraštvu do vsega, kar je katoliško.

* Nazadovanje socialne demokracije na Nemškem. Krščanska zveza kovinarskih delavcev v Nemčiji ima premoženja 891.000 mark. Pri glavnem blagajni je narastlo premoženje za 182.000 mark., med tem ko so pri socialno-demokratični kovinarski zvezi nazačovali za 109.342 mark. Krščanska zveza kovinarskih delavcev je izplačala bolniških podpor 131.390 mark, brezposelnim 54.874 mark, podpor stavkujočim 33.185 mark, izrednih podpor pa 19.908 mark. Skupnega premoženja je za vsakega člena v glavnem blagajni 35 mark 11 fenigov, med tem ko je v socialno-demokratični zvezi samo 8 mark 4 fenige, torej štirikrat manj.

* Monopol na vžigalice. Če ima kdo edini pravico, prodajati to ali ono blago, pravimo z grško besedo, da ima monopol. Ker si je država pridržala pravico, prodajati nekatere stvari, pravimo, da je na teh stvareh državni monopol. Tako n. pr. ima pri nas samo država pravico, prodajati sol in tobak. Zdaj se je začelo govoriti, da bi se uvedel monopol tudi na užigalice ali žvepljenke. Voditelji raznih strank v dunajski poslanski zbornici so bili dne 20. aprila pozvani v finančno ministrstvo, da se izrazijo o mnenju svojih strank z ozirom na nameravani monopol na vžigalice. Kakor znano, bi naš finančni minister Bilinski rad uvedel celo vrsto novih davkov, med katerimi bi bila za ljudske sloje najobčutnejša davek na vino in monopol vžigalic. Eden je krivičnejši od drugega, in bi nemilo zadel širše kroge našega ljudstva. — Pri razgovoru je fin. minister omenil, da je neka družba že stavila državi ponudbo, da bi za 10–15 let vzela v najem uravnavo in iztirjatev davka na vžigalice. Po mnenju te družbe bi se naj prodajale vžigalice v boči po 4 vin. Škatljica. Ta družba je ponudila državi letnih 15 milijonov kron. — Strankini voditelji so izjavili, da sedaj še ne morejo izraziti stališča svojih strank glede na ta monopol; treba se je prej temeljito posvetovati o tej pereči zadevi. Splošno mnenje pa je bilo, da bi bilo nesmiselno in za finance škodljivo, če bi se dal ta monopol privatni družbi v najem. Dr.

bila je preveč umazana. V edini sobi je sedelo par raztrgnih ljudi, ki so se na glas prepričali. Posedli smo ob mizi pred hišo. Na veji košatega drevesa je visela priprsta električna svetilka, kaj čudna prikaz v tem kraju. Gostilničar nam je prinesel steklenico kislega vina ter razglednice. Toliko so se ljudje le povspeli na bolj moderno stališče. In v drugem oziru so menda na vrhuncu. Tujca namreč izkoriscono na razne načine. Prilezel je fantič in privilekul iz žepa par kosov apneca, nabranih pri slapu. „Spomin na slap“, je dejal, ter zahteval za kamenčke takšno sveto, da ga je moj spremjevalec kar spodil. Nato je prišel godec s svojim godalom. To glasbeno orodje je podobno bisernicam naših tamburašev, imelo pa je le eno struno. Iz česa je bila, nisem mogel razločiti. Po tej struni je dedec drgal z neko, loku podobno rečjo, in pel zelo otožno, dolgočasno pesem. Komaj je bila kitica pri koncu, že je privilekul majhen krožnik iz žepa, in nabiral novce.

Po počitku smo se napotili proti slapu, da si ga bolj od blizu ogledamo. Vsilil se nam je takoj star mož, akoravno smo mu zatrjevali, da najdemo sami pot. Spremljal nas je do slapa, in kazal nanj s prav nepotrebitno opazko: „To je slap!“

Dolgo časa smo strme občudovali prirodno divoto. V bližini so bile barve še bolj pestre, in bobneje še mogočnejše.

(Dalje prih.)

Gessmann je bil mnenja, da naj bi se kje drugje našlo nove davčne dohodke, a ne pri vžigalicalah. Finančni minister pa je izjavil, da je zadeva že dozorela, le tovarniški razlogi delajo še ovire.

Milo se podraži. Odbor združenih avstrijskih tovarnarjev za milo je sklenil povišati ceno za milo pri 100 kg za 4 K. Ta sklep podpirajo industriji z razlogom, da so se vse surovine znatno podražile.

* **Hofrichter** priznal krivdo. V garnizijskem preiskovalnem zaporu je nadporočnik Hofrichter pod težo dokazov priznal stotniku avditorju Kunzu svojo krivdo. Hofrichter je stotniku avditorju podal obsežno izpoved, v kateri je priznal, da je on poslal častnikom generalnega štaba ciankali v pilulah in znana pisma, ker je hotel nekaj častnikov generalnega štaba spraviti s poti, da bi tako zopet zavzel karijero v generalnem štabu, na katero je imel sicer vedno manj upanja. Hofrichter je izjavil, da je hotel priti zopet v generalni štab, da bi preskrbel svoji ženi skrbnejšo bodočnost, ter je izjavil, da je pisma častnikom sam pisal, in da je pisma s strupom sam vrgel v nabiralnik v šestem dunajskem okraju. Garnizijsko sodišče je dne 9. aprila dopoldne Hofrichterjevo priznanje jalo deželnemu sodišču, in deželno sodišče policijskemu ravnateljstvu. Ker ni izključeno, da je Hofrichterjeva soproga v kaki zvezi s Hofrichterjevim dejanjem, je bila Hofrichterjeva soproga, ko se je vrnila iz Linca, povabljen na policijsko ravnateljstvo, kjer sta jo takoj pričela zasliševati dva policijska agenta. Na Dunaju je napravila vest o Hofrichterjevem priznaju silno senzacijo. Hofrichter je bil v preiskavi od 22. novembra preteklega leta, in stotniku avditorju je bilo treba izvršiti ogromno delo, da je Hofrichter prisilil do priznanja. Hofrichter bo, ako ga zdravniki ne proglaše za nenormalnega, obešen.

* **Znaki** „Dekliške zvezze, katere je založila Slovenska krščansko-socijalna zveza v Mariboru, so res lepo umetniško delo [stalne] vrednosti. To nam pričajo vsakdanje mnogoštivelne naročitve. En komad stane 1 K. Zavedene mladenke, sezite po njih! Naročajo se kolikor mogoče skupno na naslov: „Slov. krščanska socialna zveza v Mariboru“, Koroška ulica štev. 5.

* **Knjižnica S. K. S. Z.** v Mariboru, Koroška cesta štev. 5, je odprta vsak dan od 4. do 6. ure zvečer, ob nedeljah in praznikih pa od 10. do 11. ure predpoldne. Razpolaga z najboljšimi spisi slovenske književnosti.

* **Za obmejne Slovence.** Lepo število 1138 obrabljenih znamk je poslal vrli mladenič Anton Babič iz Gotovelj; 534 znamk pa g. Simon Dueman iz Maribora.

* **Slov. kršč. socij. zveza** v Mariboru je razposlala vsem svojim članicam-društvom vprašalne pole, katere bi naj društva izpolnila in vrnila nazaj. Dosedaj se je šele 17 društev odzvalo njeni želji. S. K. S. Z. prosi, da tudi druga društva to kmalu store.

Bog je z nami.

Št. Ilj v Slov. gor., 2. maja 1910.

Obmejnem Slovencem malokedaj zasiže solnce veselja. Oholi, grabežljivi tuje v svoji nenasitni grabežljivosti steguje svoje drzne roke po naši zemlji, naših svetinjah.

Naš obmejni St. Ilj je na celem Spodnjem Štajerskem najbolj ogroženi kraj ob jezikovni meji, kjer se bije zgodovinsko važen boj med mirnim in poštenim slovenskim ljudstvom, ter sovražnim tujem, ki je prihrul sem od severa, da bi šentiljske Slovence oropal najprvo krasne rodne zemlje, materinega jezika in vere, ali pa jih pognal iz domačega torišča.

V soboto, dne 30. aprila vršila se je v St. Ilju zgodovinsko pomemljiva bitka, iz katere je izšel — Bogu bodi hvala — Slovenec kot zmagovalec. Pri volitvi župana je premagal naš Thaler Nemec Fiserederja! Ko smo že skoraj izgubili upanje na srečen izid — tedaj je Vsemogočni, ki brani povsod preganjane in tlačene, poslal nam vrlim krščanskim in slovenskim možem angelja zmage!

Kakor znano, stali ste si nasproti stranki, obe enako možni. Šest neustrašenih slovenskih krščanskih mož, nasproti pa šest nemških pristašev protestantske Südmarke. Obe bojni četi ste stali nepremagljivo. Noben kompromis. Boj na nož, na živiljenje in smrt! — Volilo se je trikrat zaporedoma brez uspeha. Odločiti je moral žreb. Slovenska deklica Pepca Breg je imela takosrečnoročico, da je vzdignila stek, ki se je glasil za našega Thalerja. Vročemolitve naših vrlih Slovencov niso bile zastonj, Slovenka je tudi s pomočjo božjoodločila usodenoga takoljubega in dragega St. Ilja! Slava Slovenkom!

Kakor blisk se je razširila radosti polna novica po St. Ilju. Prenehalo je delo, zbirali so se prijatelji, slaveč veselo zmago. V vročih zahvalnih molitvah je klicalo staro in mlogo slavo Onemu, ki s svojo očetovsko roko čuva nad vernimi Slovenci! Nepopisna je radost, ki se je polastila naših Šentiljanov. Starčki, osiveli v narodnem boju, možje, mladina, in naše narodno ženstvo, vse se je združilo, da obhaja zmagošlavje. Nasprotniki pa so bili strahovito poparjeni.

Pri volitvi svetovalcev nam usoda sicer ni bila tako mila, ali vendar je prodrl Slovenec Freiham kot tretji svetovalec.

Svetovalce je tudi odločil žreb. Izvoljeni so poleg vrlega našega Freihama še Čeh — Hornicki, in Nemec dr. Fric Mentl.

Župan, ki je glava občine, je naš! Srce je naše!

Brzovaj, ki je po bliskovo nesel novico o zmagi šentiljskih Slovencev po naši slovenski domovini, se je vračal zopet z mnogimi čestitkami. Vsa Slovenija se veseli z nami, čuti z nami!

Naši možje: Lopič, Thaler, Fluher, Freiham, Bauman in Ferk so stali kot nepremagljiva, trdna skala, ter so rešili ne samo čast slovenskega Št. Ilja, ampak so vrgli ob tla nemško-protestantovskega zmaja! V nič so se razpršili mnogi stotisoči kron, ki jih je samo za Št. Ilj porabila Südmarka.

Ta vesela zmaga pa nas ne sme zaspavati. Nasprotnik, ki je poražen, bo skušal še z večjo silo in hujšimi sredstvi dobiti Št. Ilj v svoje kremlje. Naše geslo mora biti: Št. Ilj mora ostati naš! Zatorej pa Slovenija, zavzemi se vsa za svojo trdnjava, za Št. Ilj!

Delo, delo, in zopet delo!

Darovi za „Dom“ v Št. Ilju naj bodo sedaj v trenotku zmagošlavja najlepše čestitke šentiljskim Slovencem!

Slovensko zemljo, slovenska posestva ohraniti Slovencem, to naj bo prvo delo našega „obrambnega društva“.

Sirša izobrazba, močna gospodarska in politična organizacija, vse to pa združeno v celotno rešilno ladjo, bo sramotne načerte lutrovske Südmarke, polasti se Št. Ilj, potisnilo v stran.

Šentiljskim zmagovalcem, vrlemu g. županu, vsem neustrašenim možem pa iz srca čestitamo in kličemo: Slava šentiljskim junakom!

Mariborski okraj.

m Maribor. Grobovi tulijo... Dne 2. maja t. l. smo položili v grob nadebudnega dijaka, osmošolca Jakoba Klemenčiča. Bil je šele v 22. letu starosti, in je moral že umreti. Grozna sušica, ki zahteva vsako leto mnogo žrtev ravno med dijaštvom, je uničila tudi njega. Rajni je bil zelo nadarjen in tiltega značaja. Toda uboštvo na eni strani, ter hrepnenje po boljšem na drugi strani, mu je zasadilo smrtno kal. Kako zelo je bil priljubljen med dijaki, je pokazal njegov sprevod, katerega so se udeležili vsi, Slovenci in Nemci, dasiravno je bil dež in bila pot zelo slaba. Sprevod, ki se je pomikal od bolniške mrtvašnice na pobrežko pokopališče, je vodil g. prof. dr. Medved, veroučitelj rajnega. Pred mrtvašnico so mu zapeli tovariši latinsko žalostinko „De profundis“. Pred krsto se je vila velika množica dijakov, za njo pa so stali sorodniki in sošolci. Pogreba se je udeležil tudi g. ravnatelj z mnogimi profesorji. Ob odprttem grobu je ganljivo govoril g. profesor dr. Medved. Z lepimi besedami se je poslavljaj od rajnega, katerega je v cvetu, par mesecev pred maturo, pobrala kruta smrt. Zrušila se je v grob bodočnost, ki si jo je slikal v svoji domišljiji, razpale so v prahu nade njegovega očeta in sorodnikov. Po govoru so mu tovariši zapeli v slovo: „Blagor mu, ki se spočije...“, potem pa so začele grude padati na krsto... — Zgubili smo te torek, dragi tovariš, ni te več v naši sredini, le eno nas tolazi: svidenje nad zvezdami.

Bazilika „Matere Milosti“ v Mariboru. Bazilika dobi peti biser v altarju presv. Srca Jezusovega. Nastavek bo kmalu dodelan. Vsakemu padejo takoj v oči tri prazne dupline. V nje pridejo trije mojstersko izdelani marmornati kipi. V sredi bo presv. Srce Jezusovo. Na eni strani sv. Jožef, na drugi pa Srce Marijino. Altar je izdelal naš mojster prejšnjih altarov, g. Karol Kocijančič.

m Maribor. C. kr. okrajno glavarstvo nam poroča glede zakupa občinskih lovov sledete: Lovska pravica spodaj navedenih občin se bo dajala v zakup za dobo od 1. julija 1910 do 30. junija 1916 potom javne dražbe za ali čez izkljicalno ceno. Vsak, kdor namenava dražiti, mora pred začetkom dražbe položiti znesek, enak izkljicalni svoti v denarju, hranični ali Raiffeisenovi vložni knjižici, kot takozvani „vadium“. Največ ponujajoči mora takoj po končani dražbi plačati dražbene stroške, kavcijo v enakosti z enoletno zakupnino (zadnjo v denarju) v roke dražbo vodečega zastopnika podpisanega urada. Za resničnost napovedane površinske mere se ne jamči. Pri tem se s povdankom pripominja, da, ako se vsled zadnjih razsodov o morebitih še tekočih prizivov ali v smislu daljnih določil lovskega zakona pokaže prirastek ali odpadek v občinskem lovskem okolišu, se pri dražbi dosegrena zakupnina poviša ali zniža, primeroma v površinski meri prirastka ali odpadka. Ostali dražbeni pogoji se lahko tutradno pogledajo vsaki dan med uradnimi urami. V točkah 52, 60, 63 in 66 se še priponinja, da se odkazanje lova največ ponujajočemu letaj izvrši, ako se od občine sklenjen način izvrševanja lova tutradno ali od višje oblasti ni odobril. Dražba se vrši po sledetem redu: Dne 9. majnika ob 10. uri dopoldne v Slovenski Bistrici v pisarni mestnega urada. 1. Slovenska Bistrica površinska mera 589 ha, izkljicalna cena 20 K; 2. Zgornja Bistrica 451 ha, 100 K; 3. Spodnja Novava 386 ha, 80 K; 4. Laporje 382 ha, 20 K. — Ob dveh popoldne. 5. Cigonce 1060 ha, 150 K; 6. Sv. Martin na Pohorju 894 ha, 30 K; 7. Spodnja Losnica 306 ha, 70 K; 8. Zgornja Losnica 600 ha, 30 K. — 10 majnika ob 10. uri

dopoldne v Slovenski Bistrici v pisarni mestnega urada. 9. Spodnja Poljska površinska mera 1220 ha, izkljicalna cena 200 K; 10. Zgornja Poljska 447 ha, 70 K; 11. Črešnjevi 1033 ha, 120 K; 12. Vrhloga 947 ha, 60 K. — Ob dveh podoldne. 13. Pretež 346 ha, 40 K; 14. Šmitsberg 348 ha, 50 K; 15. Ritosno 211 ha, 40 K; 16. Pokoše 461 ha, 100 K. — Dne 11. majnika ob 10. uri dopoldne v Peklu v občinski pisarni. 17. Pekel površinska mera 408 ha, izkljicalna cena 10 K; 18. Poljčane 860 ha, 20 K; 19. Žablje 546 ha, 80 K; 20. Sv. Ema 818 ha, 60 K. — Ob eni uri popoldne. 21. Hošnica 569 ha, 10 K; 22. Verhole 492 ha, 15 K; 23. Stopno 344 ha, 25 K. — Dne 12. majnika ob 8. uri dopoldne v Peklu v občinski pisarni. 24. Studenice površinska mera 512 ha, izkljicalna cena 40 K; 25. Brezje 463 ha, 10 K; 26. Modraža 327 ha, 20 K; 27. Jelovec-Makole 453 ha, 20 K; 28. Dešno 721 ha, 30 K. — Ob eni uri popoldne. 29. Statenber 669 ha, 20 K; 30. Pečke 487 ha, 15 K; 31. Luščka vas 207 ha, 10 K; 32. Hrastovec 551 ha, 30 K. — Dne 17. majnika ob 10. uri dopoldne v Slovenski Bistrici v občinski pisarni. 33. Bukovci površinska mera 218 ha, izkljicalna cena 50 K; 34. Kalše 511 ha, 20 K; 35. Ogljenšak 264 ha, 10 K; 36. Šentovec 394 ha, 40 K. — Ob dveh popoldne. 37. Smerečno 510 ha, 30 K; 38. Osel 572 ha, 80 K; 39. Bojtina 996 ha, 70 K; 40. Gabernik 196 ha, 20 K; 41. Stanosko 395 ha, 10 K. — V sredo, dne 8. majnika ob 7. uri dopoldne pri Sv. Lovrencu v občinski pisarni. 42. Sv. Lovrenc nad Mariborom površinska mera 314 ha, izkljicalna cena 10 K; 43. Recenjak 2320 ha, 50 K; 44. Lehen pri Ribnici 719 ha, 100 K; 45. Lobnica 193 ha, 150 K. — V četrtek, dne 19. majnika ob 9. uri dopoldne v sobi štev. 7 c. kr. okrajnega glavarstva. 46. Studenice površinska mera 256 ha, izkljicalna cena 120 K; 47. Bistrica pri Limbušu 308 ha, 60 K; 48. Bistrica pri Rušah 352 ha, 80 K; 49. Fram 544 ha, 60 K; 50. Gorica 562 ha, 100 K; 51. Zgornje Hoče 164 ha, 100 K; 52. Spodnje Hoče 473 ha, 150 K. — V petek, dne 20. majnika ob 10. uri dopoldne v občinski pisarni pri Sv. Lenartu. 53. Sv. Lenart površinska mera 249 ha, izkljicalna cena 10 K; 54. Kremberg 234 ha, 20 K; 55. Zgornja Ročica 588 ha, 20 K; 56. Žitanci 486 ha, 20 K; 57. Dryanje 544 ha, 25 K. — V soboto, dne 21. majnika ob 9. uri dopoldne v sobi štev. 7 c. kr. okrajnega glavarstva. 58. Limbuš površinska mera 407 ha, izkljicalna cena 150 K; 59. Loka 909 ha, 50 K; 60. Ruše 451 ha, 80 K; 61. Morje 344 ha, 35 K; 62. Orehova vas 607 ha, 200 K; 63. Pekre 613 ha, 150 K; 64. Pivola 425 ha, 50 K. — Ob treh popoldne. 65. Podova 805 ha, 200 K; 66. Radvanje 1029 ha, 200 K; 67. Slivnica 955 ha, 150 K; 68. Tezno 161 ha, 30 K. — V pondeljek, dne 23. majnika ob 8. uri dopoldne na Ranci v občinski pisarni. (Od 11. novembra 1909 v veljavi iztrebljenje zajcev.) 69. Pesnica površinska mera 903 ha, izkljicalna cena 30 K; 70. Št. Ilj 107 ha, 150 K; 71. Plač 408 ha, 40 K; 72. Svičina 516 ha, 15 K; 73. Vertiče 344 ha, 25 K; 74. Cirknica 506 ha, 40 K; 75. Polička vas 477 ha, 45 K. — Ob eni uri popoldne. 76. Kaniža 121 ha, 10 K; 77. Dobrenja 375 ha, 35 K; 78. Sv. Jurij ob Pesnici 1389 ha, 70 K; 79. Sv. Jakob 2351 ha, 110 K. — V torek, dne 24. majnika ob 9. uri dopoldne v sobi štev. 7 c. kr. okrajnega glavarstva. 80. Kamnica površinska mera 542 ha, izkljicalna cena 80 K; 81. Grusova 487 ha, 50 K; 82. Jelovec-Kamnica 460 ha, 40 K; 83. Janževa gora 383 ha, 30 K; 84. Sv. Križ 2900 ha, 80 K; 85. Zgornja Sv. Kungota 1330 ha, 40 K; 86. Slemen 1000 ha, 80 K. — Popoldne ob treh. 87. Sv. Peter 1183 ha, 60 K; 88. Sv. Martin pri Vurberku 386 ha, 100 K; 89. Ploderšnica 596 ha, 50 K; 90. Ciglenci 299 ha, 20 K. — V sredo, dne 25. majnika ob 8. uri dopoldne v sobi štev. 7 c. kr. okrajnega glavarstva. 91. Selnica ob Muri površinska mera 895 ha, izkljicalna cena 30 K; 92. Vosek 449 ha, 80 K; 93. Vukovski dol 489 ha, 40 K; 94. Bresterneča 587 ha, 60 K; 95. Traguč 435 ha, 60 K; 96. Spodnji Duplek 357 ha, 130 K; 97. Špičnik 292 ha, 20 K; 98. Rošpah 1000 ha, 60 K.

Pošta Maribor-Franzensfeste. Poštna vlaka št. 419 in 154, ki sta dozdaj vozila pošto samo med Mariborom in Beljakom, bosta od 1. maja naprej imela obratno poštno zvezo na celotni proggi Maribor-Franzensfeste. m **Dramatično društvo** v Mariboru uljudno vabi na I. redni občeni zbor, ki se vrši v četrtek, dne 12. majnika 1910 ob 8. uri zvečer v malu dvorani „Narodnega Doma“. m **St. Ilj** v Siov. gor. Veselica Bralnega društva se je v nedeljo, dne 1. maja krasno obnesla. Mnogo domačinov in

je vloge izborno rešili. St. Ilj je lahko ponosen na svojo mladino! Na veselico je prišel tudi podjetni bantač z daljnega juga, ter je razložil svojo ropotijo v posebnem bazaru. Kdor je imel posebno srečno roko, je dobil za groš dobitkov poln koš. Šaljiva licitacija pernatega parčeka, je vzbudila mnogo smeha. Prijatelji so se bojevali s konfeti in kačami. Veselje je bilo neprisiljeno. Bralno društvo se zahvaljuje vsem, ki so pripomogli k lepemu uspehu.

m **St. Ilj** v Slov. gor. Gg. Pak, Swaty, Bauerman, Thaler, Draž, č. g. Kelemina in Vračko so za veselični bazar naklonili lepe darove, za kar se jim Bralno društvo iskreno zahvaljuje. Mesto vstopnine k veselici so darovali za nov društveni oder: č. g. Rauter 5 K, gospa Sorko 2 K, g. Freiham 2 K; vsem izreka Bralno društvo: Bog plati!

m **Jarenina.** Prijetna pomlad je obdala zopet z zelenjem in cvetjem naše livade. Pa najlepši venec leta spomladi so si spletli naši neustrašeni možje vsled zadnje krasne zmage pri občinskih volitvah. V naše največje veselje je bil dne 28. aprila zopet izvoljen županom naš že večletni predstojnik g. Anton Lorber, občinskim svetovalcem pa gg. Ignac Supanič, Anton Drozg in Anton Šparl. — Ostali odborniki pa so tudi s temi vred sami najboljši možje. S to sijajno zmago je zopet okrepčan slovenski živelj ob meji. Kaj pač more zavednega Slovenca bolj razveseliti, kakor vesela vest, da so St. Ilj, Polička vas in Jarenina zopet v slovenskih rokah, čeravno so še pred par leti povsod v teh občinah vladali nemčurji.

m **Jarenina.** O priliki občega zbara hranilnice in posojilnice v Jarenini, ki bo prihodnjo nedeljo, dne 8. maja ob 3. uri pri g. Cvilaku, imata poljudno predavanje gg. odvetnik Leskovar in nadrevizor Pušenjak. — Na mnogih krajev že znana gg. govornika pač zaslužita, da se njunih govorov tudi naši možje, ki slove kot zmagovalci vsled zadnjih volitev v tuk. dveh občinah, udeleže v najobilnejšem številu. Zato pa kmetje in viničarji, pa tudi mladeniči jareninske in šentjakobske fare, pridite vsi! Vstop je dovoljen vsem, tudi tistim, ki niso člani posojilnice.

m **Sv. Benedikt** v Slov. gor. V nedeljo, dne 24. aprila smo izročili hladni zemlj g. Franca Žižek v mladenički dobi: komaj 25 let starega. Pokojnik je bil organist pri Sv. Vidu blizu Ptuja. V tej službi si je nakopal bolezen. Da bi ozdravel, gre k svojim starišem, a ni mu bilo dano, da bi okreval. Kruta smrt mu je pretrgala nit življenja. Rajni je bil kot organist in cerkvenik vosten, natančen v svoji službi. Pri tamonjih prebivalcih je bil spoštovan in priljubljen, sme se reči, da ni imel niti enega sovražnika. Bil je podpora svojim starišem. N. v. m. p.!

m **Sv. Jakob** v Slov. gor. Naš župan Šantl so postali slednji čas neprisakovano prijazni. Vsled svoje prijaznosti so razpoložili volilni imenik na ogled kar cele štiri tedne. Pridno hodijo od hiše do hiše ter se hvalijo, kaj so že dobrega storili, včasih izpustijo tudi katero o „črnih“. — Schantl in Karl Ferk v zvezi s poličkim Reiningerjem, pripravlja v St. Jakobu ugodna tla za Südmarko in protestantizem. Torej pozor!

m **Laporje.** Umrl je g. Matevž Pivec, posestnik v Laporju. Zapustil je žalujočo ženo, enega sina in dve hčeri. Rajni je storil veliko dobrega. Posebnih zaslug si je stekel za nove zvono. Njegovega pogreba, ki se je vršil dne 28. aprila, se je udeležilo obilo občinstva, dokaz, kako ga je vse spoštovalo in ljubilo. N. v. m. p.!

m **Laporje.** V nedeljo, dne 1. majnika t. l. je uprizorilo laporsko izobraževalno društvo gledališko predstavo „Lurška pastarica“. Dekleta so svoje vloge vrlo dobro rešile, tako, da je bilo priznanje splošno. Igra se ponavlja v nedeljo, dne 8. majnika ob 3. uri popoldne. Vstopnina: Sedež 70 vin, stojišča 30 vin, otroci plačajo 20 vin. — K obilni udeležbi vabi odbor.

Ptujski okraj.

p **Čebelarska podružnica** za Ptuj in okolico priredi dne 8. maja pri Zelenkovem čebelnjaku v Markovih ob 1/3. uri popoldne poučni shod. Na shodu bo predaval društveni potovalni učitelj g. Iv. Juranič. — Pričakuje se obilne udeležbe.

p **Iz Dravskega polja.** Ploj je imel, kakor se sliši, v nedeljo na Ptujski gori „slavnost“. Mene to nič ne briga, zakaj so mu tam slavnost priredili (mimogrede bodi povedano, da so ga zdaj častili ravno tisti, ki so ga pred tremi leti strastno napadali in zasramovali). Moji priprosti kmečki pameti samo to ne gre v glavo, da se Ploj sploh upa prikazati v kraju, kjer je svojim volilcem takoj po „hofratsko“ pokazal hrbet. Mimo župnišč, ki jih pred tremi leti, kakor smo videli, nobenega ni izpustil, se sedaj res zelo „sramožljivo“ v stran gledajo vozi; pa jaz mislim, da bi se mu taka „sramožljivost“ tudi nasproti drugim volilcem spodbila! Marsikaterikrat je res malo sramožljivosti pokazal; pa da tudi politične nima, je pač jasno vsakemu, ki ne gleda skozi „hofratska“ očala, am pak po priprosti, človeški pameti misli in sodi. Se od K. Z. dati izvoliti, potem pa ji kazati dolge nosove, se moji kmečki pameti ne zdi lepo; če pa je tako razmerje za hofrate lepo, in se Ploju dopade, ter smatra on to za spodobno, potem Vam izrekam svoje odkrito sožalje, g. hofrat! Jaz bi rajši v Ameriko, ali pa — samostan (če bi me vzeli), pobegnil!

p **Sv. Marko** pri Ptiju. Poročil se je dne 24. aprila t. l. Franc Lah, posestnik v Borovcih, z Iva-

niku Šamperl v Spuhli. Novoporocencema želimo mnogo sreče in božjega blagoslova.

p **Sv. Marko** niže Ptuja. Kruti, grozni gost je trikrat zaporedoma obiskal našo faro — nagla in neprevidena smrt. Dne 18. aprila je neprisakovano hitro umrla samska kmečka hči Katarina Primožič, p. d. Golobič v Bulovcih, in je bila dne 20. aprila v slovesnem sprevodu v spremstvu Marijine družbe pokopana. — Dne 24. aprila zjutraj našli so v Novi vesi v postelji mrtvo omoženo kmetico Marijo Pivko, svakino g. dr. L. Pivko, in sestro g. prof. Vajda. — Dne 2. majnika zjutraj najdeno je bilo v Zabovcih tikoma pri krčmi mrtvo truplo gostača Simona Pukšič, ki je živel ločen od svoje žene in iskal tolažbo v ptujskem strupenem alkoholu. Še prejšnji večer je v krčmi uganjal s psom burke tako, da so se mu vti semejali. — Bog bodi vsem milostljiv!

p **Bukovec** pri Ptiju. Pri nas se snuje prepotrebno gasilno društvo, pa sliši se, da namerava pripravljalni odbor vpeljati pri društvu nemško komando. Je li to mogoče, da bi se napravila taka sramota naši krasni, narodni občini? Ali hočejo res ti možje lizati pete ptujskim štajercijanskim nemškutarjem? Ali ne pojemo tudi mi Bukovčani radi „Slovenec sem, Slovenec sem, od zibel do groba“? In sedaj grob našega narodnega navdušenja naj bi bilo gasilno društvo?

p **Sv. Lovrenc** na Dravskem polju. Vsepovsod napravlja spomlad veselje in vzbuja novo življenje, pri nas pa je letošnja pomlad v mnoge hiše prinesla žalost. Naselila se je med nami in si izbrala svoje žrtve med nežno mladino škrlatica. V mnogih hišah je napravila veliko skrb in strah, ker je grozila pobrati starišem njihove ljubčeve; tupatam je bila res neizprosna. Da bi jo lažje ukrotili, je zaprla oblast šolo za 14 dni. Daj Bog, da bi kmalu izginil od nas ta neljubi gost!

p **Velika nedelja.** V nedeljo, dne 17. aprila so nam naši vrli mladeniči priredili gledališko predstavo o izgubljenem sinu. Dolgo niso nič začeli, pa s spomladjo so tudi oni vstali ter začeli delati. Igraleci so igrali izvrstno. Sliši se, da mislijo v kratkem zopet nekaj prirediti. Tako je prav! Le korajno naprej!

p **Sv. Bolfenk** pri Središču. Dne 1. maja t. l. je bil sklican shod naših liberalcev pri g. Jakobu Zabavniku. Prireditelji so menili, da imajo pred seboj same pristaše Narodne stranke, a so se zmotili, ker je bila več kot tretjina pristašev Kmečke zveze. Sedeva za predsednika so si izbrali dobrega kristjana, ki cerkev od znotraj ni videl morda že več kot četr leta. Na shodu se ni drugo delalo, kot mašnike, Škofe in nadškofe obrekovalo. Tudi Marijinh družb ti pobožni kristjani niso pustili pri miru; posebno gospodu Vrablu mlajšemu so jako napoti. Kot posebno pregreho pripisujejo župniku to, da se vtiče v politiko. Seveda edino pravico, delati politiko, naj bi imeli liberalci. Kako dobri kristjani so bili na shodu, se vidi iz tega, da so dolgo časa zabavljali čez vse, kar je sveto in krščansko; potem pa so se na vse pretege hlinili, da baje niso proti veri. Pa tudi naše, še komaj pred tednom ustanovljene zveze krščanskih mladeničev in deklet, niso pustili v miru, najbrž zato, ker se je precej udov njihove organizacije odpovedalo, ter so pristopili k naši zvezi. Tisti debeli gospod iz Celja so bili celo tako olikani, da so nas nazivali za klerikalne čuke. To si bomo dobro zapomnili, in liberalnim srakoperjem pošteno vrnili. Vam mladeničem in deklicam pa kličemo: Ne dajte se zapeljati od kakega liberalnega škrlica, le prav pridno se oklenite naše krščanske organizacije, in dvignili se boste na prav visoko stopinjo izobrazbe. Na veselo svodenje prihodnjic!

p **Sv. Bolfenk** pri Središču. Dne 1. maja smo bili Bolfenčani tako srečni, da smo slišali celo g. Spindlerja iz Celja govoriti, ali pravzaprav politično blatiti in obrekovali duhovnik. Pa ta g. govornik s svojim tovarišem g. dr. Srncem iz Ormoža ni dosegel pri Sv. Bolfenku zaželenega uspeha. Med njunima govoroma jima je ploskal in kričal živio vedno le neki mož, ki ga je imel že dovolj, kakor pravimo, pod kapo. Med raznimi pfui- in živio-klici je ta gospod tudi rekel, in sicer med Spindlerjevim govorom, da gg. misijonarji niso hoteli deliti svete odveze, jaz pa kakor vse pošteni krščansko misleči ljudje, mislim, da dotedeni gospod že ni bil vreden, da dobi odvezo, kakor mu je že na shodu nek pošten mož rekel. G. Spindler s svojima sogovornikoma g. Srncem in g. Šinkom so dosegli pri Sv. Bolfenku pač lepe ne u-s-p-e-h-e, celo pri svojih pristaših. Med drugimi je tudi g. J. Z., veleposestnik iz Središča, rekel še tisti večer po shodu, da je bil danes zadnjič na shodu N. stranke, in da z današnjim dnem izstopi iz Narodne stranke. Glejte, glejte, kaj takega pač niso pričakovali narodnjaki, med njimi posebno gg. govorniki, ki so s svojimi govorovi in svojim zavijanjem navdušili navzoče za odpad od Narodne stranke. Živio gg. govorniki! — Pa tudi mi takozvana klerikalna, v resnici pa krščanska mladina, smo imeli 1. maja shod. Dne 24. aprila nam je g. dr. Hohnjec iz Maribora govoril o koristi slovenske in izobraževalne organizacije, in njegovo delo krasno uspeva kljub liberalnemu obrekovanju in nasprotovanju. Opazovalec.

p **Središče.** Umrla je dne 28. aprila pridna, rodoljubna žena Alojzija Tomažič iz Šalovca. Pogreb je bil v nedeljo, dne 1. maja popoldne. Veliko število zbranega ljudstva je izkazalo zadnjo čast blagi pokojnici. Naj v miru počiva!

Ljutomerski okraj.

l **Ljutomer.** Zveza prostovoljnih gasilnih društev za politični okraj ljutomerski je obhajala lansko leto, kakor smo že poročali, 15letnico svojega obstanka. Sedaj pa je dobil Zvezin načelnik g. Rajh obvestilo, da je naklonil cesar Zvezi 100 K. Odbor se v imenu vseh udov za ta dar prisrčno zahvaljuje. Odbor je mnenja, da naj se naredi iz darovanega zneska sklad, kojega obresti bi naj se darovale takim gasilcem, ki se jim je na občnem zboru dokazalo, da so bili izvanredno hrabri na pogorišču.

l **Ljutomer.** V Mekotnjaku je umrla Ana Zavratnik, in ne Zavratčnik, kakor se je pomotoma poročalo v zadnji številki.

l **Kmetijska podružnica** v Vučiji vasi priredi v nedeljo, dne 8. maja ob 2. uri popoldne v šoli zborovanje, ob kateri priliki predava deželni potovalni učitelj g. Pirstinger iz kmetijske stroke. Ude in neude vabi k obilni udeležbi odbor.

Kapela. Dne 17. malega travna 1910 se je vršil pri Kapeli, okraj Gornja Radgona, zaupni županski shod in poučni sestanek slov. županov in odbornikov, ki se je v očigled res potrebne županske organizacije povoljno obnesel. Sklenilo se je, da se sestanek županov in odbornikov tukajšnjega okrožja napravi, vsak drug mesec! Tu se bodo reševali razne koristne zadeve, v katerih si poedinec dostikrat ne ve pomagati, kakor se bode tudi gojila medsebojna izobrazba v težkih županskih poslih. Tudi v političnih zadevah slovenski župani in odborniki ne smejo zanemarjati svojih dolžnosti, osobito, ker tvori gornjeradgonski okraj zelo važen mejnik ob nemški meji! — Med drugimi so zbrani zaupniki sklenili, da se našim gg. deželnim in državnim poslancem predloži nekatere resolucije glede na obstrukcijo v deželnem zboru, glede na brezobrestna posojila vinogradnikov, glede na vinski davki, nadalje resolucija o opustitvi zastarele ministrske naredbe, po kateri more vsak, kdor v tistem letu prosto žganje kuha, in hoče točiti pod vejico, plačati, kar je imel pri žganjekuhi prosteg in končno resolucija o starostnem zavarovanju.

St. Jurij ob Ščavnici. Kmet podr. Sv. Jurij ob Ščavnici: Vsled hitrih poizvedovanj vlade radi vinskega davka, je kmet podružnica sklical izredni občni zbor, pri katerem se je sklenil odločen protest, kateri je z 250 podpisov vinogradnikov romal na Dunaj, da ga g. poslanec Roškar predloži vladu in zbornicu.

Bralno društvo v Cezanjevcih priredi dne 8. maja v dvoran g. T. Kukovec v Ljutomeru gledališko predstavo: „Dve materi“. Začetek ob 7. uri zvečer. Vstopnina: I. sedež 80 vin, II. sedež 50 vin. Stojšča 20 vin. K obilni udeležbi uljudno vabi odbor.

Slovenjgraški okraj.

s **Iz slovenjgraškega okraja.** Zadnji čas postali so slovenjgraški Nemci in nemčurji jako bojažljivi, in hočejo vse Slovence potopiti v žlici vode. Nobeno sredstvo ni tem brezvestnim renegatom več sveto, ker poslužujejo se že v to svrhu vseh umazanih in nesramnih sredstev. Nekateri oblastni možje v Slovenjgradcu so zabredli v svoji prenapetosti in nezmožnosti že tako daleč, da zatožijo pri različnih uradih vsacega Slovence. Posebno pa so ti slovenjgraški nemčurji prišli v zadnjem času iz ravnotežja, ker je slovenski odvetnik dr. Bratkovči otvoril svojo odvetniško pisarno v Slovenjem Gradcu. Mi bomo pa stali v tem boju trdno, in pokazali bomo, da je slovensko ljudstvo odločno, ter bo tudi šlo iz boja v zmago. — Naša sreča in narodna dolžnost je torej, da pridno in zvesto zahajamo v slovensko trgovino J. Druškovič, in dobro gostilno in kavarno „Narodni Dom“. V vseh pravnih in v vseh zadevah bomo pa lahko dobro in najboljše zastopani po odvetniku g. dr. Bratkovči, in nam torej tudi v teh važnih zadevah ne bodo treba iskati pomoči pri naših nasprotnikih. Upamo, da bomo slovenski bratje svoj namen v najkrajšem času dosegli, in tedaj bodo bitka tudi odločilna z našo polno zmago.

s **Dolič.** Dne 22. m. smo imeli pri nas hudo nevhito s točo, ki je padala med hudim viharjem dobrih 10 minut. Naredila nam je dosti škode na sadnem drevju, ki je obetalo letos obilo sadja. Bog nas varuj, da hude šibe! — V nedeljo, dne 24. t. m. smo pokopali pridno učenko Franciško Krajan. Prvo, in obenem tudi zadnje sveto obhajilo je prejela na smrtni postelji. Bolehalo je dalje časa. Bila je stara komaj 10 let. Sploh pa letošnjo spomlad zelo bolehalo ljudje pri nas. Od Velike noči smo imeli že pet pogrebov. — Zdaj nekaj veselega: V nedeljo, dne 24. aprila je v gostilni g. Jastrobnika predaval g. Pirnat, okrajni živinodravnik iz Slovenjgrada, o novi kužni postavi, o živinoreji itd. Govoril je tudi o zadržništvu, o tem prevažnem predmetu, ki je rešitev sedanjega proučanja kmečkega stanu. Potem je govoril o bikorejskih zadružah, o važnosti bikov za povzdrogo živinoreje. Za naš kraj je priporočal marijadovske pasmo. Namerava se ustanoviti bikorejska zadruža, če se bo oglašilo dovolj gospodarjev z deleži. Možje na noge, saj se gre za lastno korist. Ne zamudimo lepe prilike, ki jo imamo sedaj, saj ravno naš kraj je najbolj zanemarjen v organizacijskem delu, dočim so drugod že zelo napredovali, ter si zboljšali svoje žalostno stanje. Le hyaležni moramo biti, če nam kdo ponudi svojo pomoč in dobrih svetov, ko si sami ne znamo pomagati. Zato izrekamo g. predavatelju srčno zahvalo

za njegov trud, in ga prosimo, da pride še enkrat med nas, ter nas pouči o gospodarskih stvareh. Sedaj so razmene čisto drugačne, ko pred kakimi 20 leti, ko je bilo lahko dobiti delavcev za primeroma mal denar, in so bili davki manjši. Danes je kmet sam na istem posestvu brez hlapcev in dekel; ker jim ne more dati takov visokih plač, gredo v tujino, kjer so potem za nas izgubljeni, in so navrh še naši najhujši nasprotniki, socialni demokrati in nemčurji. Zato storiti veliko socialno delo, kdo pomaga kmečkemu stanu do boljšega blagostanja. Kmetje, mi se pa združimo, združeni delajmo nesebično eden za drugega, in porabimo vsako priložnost, da se kaj naučimo, in pot do boljše prihodnosti nam je odprta.

s Smartno pri Velenju. Kat. slov. izobraževalno društvo v Smartnem pri Velenju naznana, da se vrši njega občni zbor v nedeljo, dne 8. t. m. po večernicah v društvem domu. — Govori č. g. Franc Schreiner, kaplan v Žalcu.

s Podgorje. Bralno društvo v Podgorju napravi v nedeljo, dne 8. maja t. l. ob 3. uri popoldne v „Stari šoli“ občni zbor, na katerem bo imel g. dr. Bratkovič predavanje.

Konjiški okraj.

k Konjice arhidiakonat. G. Blaž Brdnik v Starem trgu, rojen dekanovinek konjiški, nam piše: Najprijetnejše vzradošen vsled prevesele Vaše novice, da se je slavna dekanija konjiška povzdignila do izredno velike časti infil. arhidiakonata, darujem za marioborsko dijaško kuhinjo 5 K, za dijaško kuhinjo plijsko 5 K, za celjsko dijaško kuhinjo 5 K, za bralno društvo v Zrečah 5 K, za obmejne Slovence 5 K.

k Konjice. C. kr. okrajno glavarstvo nam poroča: Tačasna najeminska doba glede občinskih lovcov občin: Sv. Kunigunda, Oplotnica, Padeški vrh, Stranice, Bezdovica, Brezno, Okoški, Grušovje, Žiče, Tepanje, Bezina, Verhole, poteče dne 30. junija 1910. Na podlagi par. 15. zakona z dne 21. septembra 1906 dež. zak. štev. 5 iz 1907 se bodo dali zgornjšnji občinski lovi za nadaljnih 6 let, in sicer od 1. julija 1910 do 30. junija 1916 v najem. Javna dražba se bude vršila v uradnem poslopu c. kr. okrajnega glavarstva v Konjicah, in sicer za občine Sv. Kunigunda, Oplotnica, Padeški vrh, Stranice, Bezdovica, Brezno, v petek, dne 6. maja t. l. z začetkom ob 8. uri dopoldne, in za občine Okoški, Grušovje, Žiče, Tepanje, Bezina, Verhole v soboto, dne 7. maja t. l., z začetkom ob 8. uri dopoldne. — Izkljica cena znaša za občino sv. Kunigunda 60 K, Oplotnica 188 K, Padeški vrh 310 K, Stranice 100 K, Bezina 104 K, Bezdovica 133 K, Brezno 116 K, Okoški 30 K, Grušovje 161 K, Žiče 60 K, Tepanje 86 K in Verhole 100 K. Vsak prosilec najema ima v začetku dražbe založiti znesek v gotovini kot varščino, enak izkljeno ceno, v vložnih knjižicah hranične ali raiifeisenovih blagajn, v državnih ali drugih pupilarno zavarovanih vrednostnih papirjih, katera varščina se bode po dražbi vrnila. Pri tem se opomni, ako bi zaradi končne razsodbe čez mogoče začete vzklice ali v smislu daljnih določ cit. zak. kakšen prirastek ali odpadek v okolišu občinskega lova nastopil, bi bila pri dražbi dosežena najemina zvišana ali znižana v razmerju površinske mere prirastka ali odpadka. — Daljni lovski pogoji so razvidni pri c. kr. okrajnem glavarstvu.

k Iz Pohorja. Cenjeni g. urednik! Ako ne bi bil kedaj še osebno v Mariboru, sploh, ako bi mi ne bila znana razdalja med nami in Mariborom, v kome mestu je vaše uredništvo, mislil bi si lahko sedaj, da je mesto Maribor kje na Pruske, ali pa blizu Amerike, ker potrebuje pismo včasih za pot iz Oplotnice v Maribor skoraj štiri dni, kojo pot opravi dober pešec v šestih urah. Dne 11. m. m. dopoldne je bilo namreč oddano v poštni nabiralnik v Oplotnici pismo, naslovljeno na uredništvo „Slovenskega Gospodarja“ v Mariboru, koje pismo pa je dobilo uredništvo, kar je razvidno iz listnice uređen. v predzadnjem številki „Slovenskega Gospodarja“, še sle dne 14. m. m. dopoldne. Zares čudna hitrost c. kr. pošte. Najboljše bo sedaj, ako bi imel kdo kaj važnega in nujnega z uredništvom „Slovenskega Gospodarja“, da bode moral osebno tje. Sicer bi bilo še vprašanje, ako bi uredništvo sploh kaj zvedelo, o čemur bi pisal. Upamo, da se kaj takega ne prigodi več, sicer bomo primorani, si drugod iskati pravice in paragrafov.

Kmet iz Pohorja.

Celjski okraj.

c Celje. Orglarska šola šteje v letošnjem tečaju 27 gojencev, koji pripadajo v celovško, ljubljansko, Štajnamangersko, in največ v lavantinsko Škofijo. K glavnemu, oziroma zrelostnemu izpitu je oglašenih 9 tretjeletnikov, kaferje č. g. katehet Anton Pučnik, dr. Josip Karlovšek, odvetnik, učitelj I. Voglar, Fr. Korus, posojilniški urednik, in vodja sam več ur na dan redno poučujejo. S prihodnjim letom se bodo sprejemali le oni gojenci, koji vsebujejo izpričevala o dobro dokončani ljudski šoli, in se izkažejo s priporočilnim pismom duhovnikov v svoji fari. Glavna skušnja se pravočasno naznani.

c Sv. Marjeta pri Rimskih toplicah. Žalostno so naši svonovi doneli dne 24. do 26. aprila. Naznali so tužno vest, da je preminula spoštovana mati

Marija Aškere na Globokem v 73. letu. Rajna je bila velika dobrotnica ubogim, spoštovana od vseh župljancev, kar je sijajno pokazal njen pogreb. N. v. m. p.!

c Trbovlje. 20. aprila je blizu kolodvora povozil vlak 25 let staro Grebenčeve deklo Veroniko Smočiš. Bila je na mestu mrtva.

c Trbovlje. Umrla je gospa Jožeta Čamer, mati soproge trgovca Iv. Krammarja v 78. letu svoje starosti. Bila je vzgledna krščanska žena.

c Trbovlje dobijo še to leto električno razsvetljavo.

c Gornjograd. Notar Drukar, ki je general gornjograjskih liberalcev, dovoli in odobruje, da „Narodni Dnevnik“ iz Gornjega grada najnesramneje napada dr. Šusteršiča, glej štev. od 14. aprila. — Ravno tisti Drukar pa se hodi klanjat dr. Šusteršiču zaradi žezeznice. Zdaj pa recite, ali ni moder ta Drukar?

c Gornjograd. Naj naštejemo par mladeničev iz liberalnega mladeniškega shoda, da jih bo svet poznal. — Svetili so s svojo navzočnostjo: Drukar, Kocbek, Šijaneč, Viktor Korban, stari Krajnc, dr. Konečnik, Šarb, Prisljan.

c Gornjograd. Prodnikov kandidat je na liberalnem shodu govoril o pačenju slovenskega jezika. Kako je bilo kaj pri sreču Kocbeklji, doktorci, notariki, kontrolorki in drugim, ki tako rade nemško kramljajo. Kadar sedi ta družba s svojimi gospodi soprigi pri Šarbu ali kje drugod, misliš, da si najmanj v Gradišču, tako brni blažena nemščina. Zaradi ene Nemke Konečnice pa vsi nemški govorijo. Prodnikov kandidat je to ostro odsodil; ali mu bodo kaj zamerili?

c Št. Pavel p. P. Gospod Alojz Šribar, gostilničar v St. Petru v Savinjski dolini je daroval od svote, katero so mu gostje za izbornino zabavljali s svojo umetniško godbo na gostiji Andreja Marinca poklonili, znesek 10 K za obmejne Slovence. Iskrena hvala!

c Ljubno. V 15. številki smo poročali, da se je poročil veleposestnik v Okonini, g. Zavolovšek. Kakor smo sedaj izvedeli, ta vest ni resnična.

c Mozirje. O Veliki noči nas je zapustil bivši tukajšnji učitelj g. K. Majer, ter se je podal na novo mesto v Podsredi. Tukaj je služboval tri leta, ter si je v tem času s svojo marljivostjo in svojim vsekozi vzornim vedenjem pridobil splošno spoštovanje, in se torej tudi njegov odhod splošno obžaluje. Uverjen pa sme biti, da ga ne bodo nikdar pozabili ne učenci in njihovi stariši, temveč ga bodo vsi v najboljšem spominu ohranili. Da je pa odšel odtok, k temu so ga v prvi vrsti prisilile tukajšnje šolske razmere. G. Majer je tih in skromne narave, in dasi je svoje stanovske dolžnosti jako veste izpolnjeval, je bil vendar že večkrat tožen! — Da si je pri takih nepovoljnih razmerah poiskal drugo mesto, kjer bode lahko mirno in veselo deloval v prid šole in ljudstva, je pač lahko umevno. Vsi tukajšnji prebivalci pa se mu iz srca zahvaljujemo za trud, kojega je imel z našimi učenci, in mu želimo, da bi bil prav srečen na svojem novem mestu, in da bi tudi nas, ki smo ga vsi ljubili in spoštovali, ohranil v blagem spominu.

c Sv. Peter na Medvedovem selu. Naša kmetijska podružnica je predzadnjo nedeljo priredila mnogoštevilno obiskano poučno zborovanje, na katerem nam je v prepričevalnih besedah razlagal nadrevizor Pušenjak velik pomen kmečkega zadružništva. Poučarjal je posebno zasluge naših Raiffeisenovih posojilnic, in razložil namen južnoštajterske zadruge za prodajo živine v Mariboru, ki začne v kratkem delocati. Domači župnik je omenil, da bo kmetijska podružnica potrebne korake, da se v nje okolišu osnuje več bikorejskih zadruž, da se povzdigne zanemarjena sadjereja ter se vpelje, ako mogoče, pitanje perutnine, ki donaša prebivalcem nad Mariborom in Ptujem lepe dohodke. Osnova se bo tudi čebelarska podružnica. Nekaj udov je že pristopilo. Vsi čebelarji od Sv. Petra, Sladke gore, Sv. Križa, Sv. Eme in Zibike so povabljeni k pristopu. Naj prihodnje dni prineso udano 2 K tajniku podružnice, župniku Gomilšeku, da lahko kmalu dobe list „Slovenski Čebelar“. Potovalni učitelj Jurančič bo v podružničnem okolišu predaval o čebelarstvu meseca junija in julija. Do takrat moramo vse čebelarje združeni.

c Trbovlje. Telovadni odsek „Orel“ vabi uljudno na veselico, ki jo priredi v nedeljo, dne 8. maja 1910 v prostorih g. M. Fusta (p. d. Španca). Spored: 1. Pozdravni govor 2. Solo petje 3. Sanje. Igra s petjem v petih dajanjih 4. Petje 5. Igra: Bratranci. 6. Šaljiva pošta z uradom Žačetek ob polu 4. uri dopoldne. Vstopnina: Sedeti I. vrste 1 K, II. vrste 70 vin, stojčica po 40 vin. K obilni udeležbi vabi od bor.

c Za društveni dom v Trbovljah so darovali: Jos Lončarič, kaplan pri Sv. Juriju ob Taboru, 30 K; Anton Veternik, župnik na Dolu, 10 K; Jakob Gašparič, kaplan na Doču, 10 K; Leopold Puhar v Ljubljani nebral 8 K; Leopoldina Cukjati, nebrala 5 K; Leopold Puhar. Ljubljana, 10 K; Jordan Fortunat, pazik v Trbovljah, 10 K; Trbovški možačkarji stare korenine, K 5-60; pri Parščunu licitiran smodka, 4 K; posojilnica Šmarje pri Jelšah 20 K; posojilnica Zibika, 10 K; Ivan Z pan, st. hišnik, nebral 5 K; Janešek Nikolaj, kaplan v Trbovljah, 10 K; Avgela Germadnik, nebrala 8 K in sicer so darovali: Mat Germadnik, 2 K; Avgela Germadnik, 2 K; Ivan Jerman, 1 K; Jakob Pinter, 40 v.; Miha Župančič, 1 K; Terezija Godec, 1 K; Germadnik Zofija, 60 vin; Somšljeniki in kmetje, prijatelji krščanskega dela, darujte nekaj kronic, da bo naš „Društveni dom“ kmalu pod streho!

Brežiški okraj.

Rajhenburg. Pri pokrivanju stolpne strehe nove cerkve se je ponesrečil delavec Anton Hribar. Padel je iz višine 40 metrov, in vsled dobljenih poskodb umrl.

b Podrsreda. Pisava „Narodnega Lista“ je postala v zadnjem času, posebno, kar se tiče Podrsrede, naravnost surova in smešna. Sicer pa človek ne more res pričakovati drugega od ljudi, ki so nosili rjavovo raševino in v kaznilnici delili usodo navadnih lumpov, ali od ljudi, ki premetujejo stariše pri vsakem razburjenju itd. — od takih in enakih ljudi res ne moremo pričakovati kaj drugega; zato pa tudi takih ljudi ne smatramo za nasprotnike, ki bi bili vredni, da jim pošten človek odgovarja. — Podrsredčki kaplan se ne zmeni za njihove napade, pač pa se jim smeji. Podrsredčani poznaajo g. kaplana in vedo, da je vse pisarjenje teh dopisnikov le samo zavijanje in pa obrekovanje in laž. Kdor pa po drugod te budalosti čita in verjame, temu pa Bog pomagaj. Čuditi se pač moramo, kako da Narodna stranka ne najde v breziskem okraju boljših dopisnikov, in da jo v „Narodnem Listu“ skoraj izključno zastopata le dva nerazsodna fantka, in čuditi se moramo nekaterim kratkovidnim Podrsredčanom, ki marajo še prebirati te neslastnosti nerazsodnih fantov. Posredčani, vprašajte se: Ali zamore biti stranka za vas koristna in osrečevalna, v kateri najde zavjet vsa taka sodrga, kakor so naši dopisniki? Nikdar in nikoli. Ljudje, ki ne izpolnjujejo svojih verskih dolžnosti, ne dajo torej niti Bogu, kar mu gre, kako bodo taki ljudje resno hoteli se otegniti za bližnjega korist?

Podrsredčani, mislite samo in sodite trezno! V čem se pa kaže njihov napredek? s čim so pa pokazali, da so boljši od nas? Kaj so pa storili koristnega? — Vsakdo mora pritrdirti, ki je količaj zasledoval njihovo življenje in njihovo delo, da dosedaj še pač niso nič drugega delali kot to, da so g. župnika in kaplana blatili pred javnostjo. S tem vam pač niso koristili v nobenem oziru. Kaj imate torej od njih? ... Nič koristnega ... pač pa slabšo ime. Oklenite se trdno tistih, ki imajo srce za vas, ki se neutrudno pehajo za vašo korist, in ne dajte si vsiljevati od ljudi, ki so bili v kajhi, listov, ki so v načelih vam in našim koristim nasproti!

b Dopisniki „Narodnega Lista“ iz Podrsede so že tako navajeni lagati, da svojih laži menda več ne vidijo, in jim že sami verujejo, ker pozivajo, da se jim naj dokažejo njihove laži. Evo vam laži v štev. 14. in 16. „Narodnega Lista“. Laž je to, kar ste pisali v zadnjem „Narodnem Listu“ štev. 16 v drugem dopisu, in res je le to, da je dotičniku tekla kri iz nosa. Laž je, da je prišlo k predstavam dne 4. aprila le par devic, ampak res je, da je bil društveni prostor načrtačen poln, in da smo imeli goste iz Kozjega, in da sta bila poleg drugih odličnih mož tudi dva župana navzoča. Laž je, da je kaplan pristranski v Šoli; laž je, da obsodi kaplana na nesrečno smrt vse liberalce, (v polit. že), laž je, da podsredčki kmet dviga pesti proti domaćima duhovnikoma, in da pravi, da takih, kot sta ta dva, ne potrebuje, ampak res je ravno narobe. Podrsredčani želijo svojem bolanemu g. župniku zopetnega zdravja, g. kaplangu pa še obstanka v Podrsedi. — Laž je, da bi g. kaplan ustavil društvo iz kakih drugih namenov, kakor iz teh, da bi dal ljudstvu sredstva v roke, da se izobrazuje. Godrnajo pa menda očete tistih naprednih frajlic, ki rade b' se ženile, pa d' narave in ženinov nimajo. Laž je, da igre v kaplaniji slabno uplivajo, ampak res je, da ravno pri igrav v kaplaniji ni nevarnosti slabega upliva na mladino. Laž je tudi, da je oni dopis (kakor vse z enakimi podpisimi) skrupual kmet iz podsredčke okolice, ampak res je, da v imenu Podrsredčanov pišejo ali dolgi Pepček, po novejši Zlatko, ali večji pa mlajši Tonček — ali stari v tej stroki že izvežbani Tona, ... Evo laži v dveh dopisih. Če želite, vas še prihodnjič dam na prangar.

Vestnik mladinske organizacije.

Mladinski tečaj se vrši dne 8. maja v Celju za „Orle“ in druge mlađenice iz celjskega, vranskega, gornjograjskega in šoštanjskega okraja. Vspored: Dopoldne: 1. Ob 8. uri skupna sv. maša pri sv. Dušu v Celju; 2. ob 9. uri telovadba v šolski telovadnici; 3. ob 11. uri predavanje o telovadbi v dvorani „Pri belem volu“. 4. Ob 12. uri skupno kisoilo „Pri belem volu“. — Popoldne: 1. ob 1. uri telovadba v šolski telovadnici; 2. ob 1/4. uri veliko ljudsko zborovanje z raznim nasveti. — Orli, pridite vse! Mlađenici, agitirajte za shod!

Jarenina. Vnovič opozarjam vse slovenske mlađenice na mlađenški shod, ki se vrši dne 29. maja v Jarenini. In sicer bo predpoldne slovenska služba božja, pri kateri bo pridigoval g. prof. dr. Hohnjec, nato pa takoj veliko mlađenško zborovanje na prostem. — Obljubljeni so najboljši govorniki, vendar naj se tudi drugi v velikem številu oglašijo. — Gospode voditelje mlađeniških zvez zvez prosimo, naj skrbe, da bodo vse kraji častno zastopani.

Smarje pri Jelšah. Naš mlađenški tečaj prihodnjo nedeljo, dne 8. maja, obeta biti tako lep. Udeležijo se ga šmarski Orli, od Sv. Petra na Medvedovem selu, in od Sv. Jurija ob juž. žel. polnoštevilno. Vse sosedne mlađenške zvezze: Sliyvica, Sv. Ema, Sv. Križ tik Slatine, pa tudi žipnija Ponikva, Sv. Vid, Sladkagora, Zibika, Sv. Stefan in Kostrivnica pošljajo veliko odposlanec. Pričakujemo mlađenčev še od drugod. V

ga in rogaškega okraja, vsi na mladenički tečaj, in naše ljudstvo polnoštevilno na popoldansko zborovanje, da bo polna velika Habjanova dvorana. Na zdar!

Najnovejše novice.

Sv. Lenart v Slov. gor. S. K. Z. priredi na Binkoštni ponedeljek velik političen shod. Obenem se vrši tudi občni zbor političnega društva za Šentlukarski okraj. Govorijo gg. poslanci Roškar, Pišek in drugi.

Listnica uredništva.

Mala nedelja, Št. Lovrenc n. Mariborom, Mozirje, Črkeve, Konjice, Nova cerkev, Št. Pavel v Sav dol, Sv. Jurij ob juž žel in Poljčane: V tej številki ni bilo mogoče.

Cene deželnih pridelkov.

Ime pridelka.	Gradec		Maribor		Celje		Ptanj		Ormož	
	K	v	K	v	K	v	K	v	K	v
Pjenica	13	25	12	50	13	—	12	50	13	—
Rž	9	25	8	50	11	—	8	50	10	—
Ječmen	8	—	8	50	10	—	8	—	9	—
Oves	8	79	8	25	9	—	9	—	9	—
Koruzna	7	50	9	—	8	—	8	—	7	50
Proso	7	50	8	—	9	50	7	50	9	—
Ajda	8	50	7	—	11	—	7	—	7	—
Sladko seno	—	—	4	50	4	—	5	—	4	50
Kislo	—	—	3	—	3	—	4	—	4	—
Slama	—	—	3	—	3	50	4	—	3	60
Fižola	—	—	23	—	11	50	—	—	15	—
Grah	—	—	60	—	—	—	—	—	—	—
Leča	—	—	60	—	—	—	—	—	—	—
Krompir	—	—	08	—	—	—	—	—	—	—
Sir	—	—	40	—	—	—	—	—	—	—
Surovo maslo	—	—	250	—	—	—	—	—	—	—
Maslo	—	—	180	—	—	—	—	—	—	—
Speh, svež	—	—	170	—	—	—	—	—	—	—
Zelje, kislo	—	—	24	—	—	—	—	—	—	—
Repa, kisla	—	—	20	—	—	—	—	—	—	—
Mleko	—	—	22	—	—	—	—	—	—	—
Smetana, sladka	—	—	96	—	—	—	—	—	—	—
" kisla	—	—	96	—	—	—	—	—	—	—
Zelje, 100 glav	—	—	3	50	—	—	—	—	—	—
Jajce, 1 kom.	—	—	—	06	—	—	—	—	—	—

Perilo

žensko in moško, kakor srajce, hlače in ovratnike, nadalje kravate, pase, rokavice, dežnike, solnčnike, predpasnike in spodnja krila samo solidni fabrikat v velikanski izbiri in čudovito nizkih cenah se kupi v veletrgovski hiši 64

R. Stermecki, Celje.

Velikanska zaloga garnitur, zastor in prepro. 1 garnitura iz 1 prtiča, za mizo in 2 za posteljo skupaj K 9—, fina K 10—. Kambrasti ostankov po 20 mt., trpežni, K 8—, fini K 10—, zelo fini K 12—.

Služba organista in cerkvenika

v Puščavi se takoj odda. Mesečna plača 40 K, s prostim stanovanjem. 353

Za 10% cene je

oddamo od danes naprej vsako-vrstne gramofone, eufone in plešče. Zahtevate cenike. Istopam dobi se najboljši pomnoževalni aparat "Jevograf" za 20% znižano ceno kakor doslej. Slavna društva se opozarjajo posebno na to ugodnost. Zinauer & Co. Sv. Jakob v Slov. gor. 271

Delavnica za popravila!

Dobro! Po ceni!

Velika zaloga ur, dragoceneosti, srebrnine in optičnih stvari po vsaki ceni. Tudi na obroke! Illustr. cenik zastonj! Gramofone od 20 do 200 K.

Niklasta remont-ura K 3·50

Pristna srebrna ura " 7—

Original omega ura " 18—

Kuhinjska ura " 4—

Budiljka, niklasta " 3—

Poročni prstani " 2—

Srebrne verižice " 2—

— Vedletna jamstva.

Nasl. Dietinger

Theod. Fehrenbach

urar in očalar

Maribor, Gospaska ulica 26.

Kupujem zlatnino in srebro.

Mlinarji pozor!

V nekem jako prijaznem kraju Mariborske okolice je na prodaj umetni valjčni mlin z 1 oralam zemlje. Obilniprotem zajamčen, ker je mlin na brezkonkurenčnem prostoru. Cena 20.000 kron. V knjižbe 12.000 kron. Več pove Josip Sernek km. sin v Gradiški, p. Pesnica. 391

Lepo posestvo zelo rodovitno, 14 oralov, kjer se lahko 10 glav goveje živine in 20 svinj redi, je blizu cerkve, šole in ceste pri Zg. Sv. Kungoti za 11.600 kron na prodaj. Naslov pri g. Korentu, Maribor, Kaserplatz št. 7. 280

Niklasta dobra, delo čez leto in zimo. Sprejem tudi učence pripruhi, poštenih staršev, ki ima veselje do krojaške obrti, na tri ali širi leta, kakor je staršev ljubo. Franc Ruměž, krojaški mojster v Slov. Bistrici št. 12, Stajersko. 377

Krojaškega pomočnika, mladega in poštenega, ki je vajen tudi sejmskega dela, sprejem takoj.

Oskrba dobra, delo čez leto in zimo. Sprejem tudi učence pripruhi, poštenih staršev, ki ima veselje do krojaške obrti, na tri ali širi leta, kakor je staršev ljubo. Franc Ruměž, krojaški mojster v Slov. Bistrici št. 12, Stajersko. 377

Posestvo se prodaja radi bolezni;

lep vinograd in sadovnik pri

Sv. Petru 1/4 ure od cerkve, občina Celestrina, v lepi legi, na solčani strani, blizu ceste, z dvema

zidanima hišama, meri 4 1/2 orala skupaj. Lepa preš in klet. Več se izve pri Antonu Kokol v Zerkovcah št. 11 pri Mariboru. 360

Posestvo se prodaja radi bolezni;

lep vinograd in sadovnik pri

Sv. Petru 1/4 ure od cerkve, občina Celestrina, v lepi legi, na solčani strani, blizu ceste, z dvema

zidanima hišama, meri 4 1/2 orala skupaj. Lepa preš in klet. Več se izve pri Antonu Kokol v Zerkovcah št. 11 pri Mariboru. 360

Posestvo se prodaja radi bolezni;

lep vinograd in sadovnik pri

Sv. Petru 1/4 ure od cerkve, občina Celestrina, v lepi legi, na solčani strani, blizu ceste, z dvema

zidanima hišama, meri 4 1/2 orala skupaj. Lepa preš in klet. Več se izve pri Antonu Kokol v Zerkovcah št. 11 pri Mariboru. 360

Posestvo se prodaja radi bolezni;

lep vinograd in sadovnik pri

Sv. Petru 1/4 ure od cerkve, občina Celestrina, v lepi legi, na solčani strani, blizu ceste, z dvema

zidanima hišama, meri 4 1/2 orala skupaj. Lepa preš in klet. Več se izve pri Antonu Kokol v Zerkovcah št. 11 pri Mariboru. 360

Posestvo se prodaja radi bolezni;

lep vinograd in sadovnik pri

Sv. Petru 1/4 ure od cerkve, občina Celestrina, v lepi legi, na solčani strani, blizu ceste, z dvema

zidanima hišama, meri 4 1/2 orala skupaj. Lepa preš in klet. Več se izve pri Antonu Kokol v Zerkovcah št. 11 pri Mariboru. 360

Posestvo se prodaja radi bolezni;

lep vinograd in sadovnik pri

Sv. Petru 1/4 ure od cerkve, občina Celestrina, v lepi legi, na solčani strani, blizu ceste, z dvema

zidanima hišama, meri 4 1/2 orala skupaj. Lepa preš in klet. Več se izve pri Antonu Kokol v Zerkovcah št. 11 pri Mariboru. 360

Posestvo se prodaja radi bolezni;

lep vinograd in sadovnik pri

Sv. Petru 1/4 ure od cerkve, občina Celestrina, v lepi legi, na solčani strani, blizu ceste, z dvema

zidanima hišama, meri 4 1/2 orala skupaj. Lepa preš in klet. Več se izve pri Antonu Kokol v Zerkovcah št. 11 pri Mariboru. 360

Posestvo se prodaja radi bolezni;

lep vinograd in sadovnik pri

Sv. Petru 1/4 ure od cerkve, občina Celestrina, v lepi legi, na solčani strani, blizu ceste, z dvema

zidanima hišama, meri 4 1/2 orala skupaj. Lepa preš in klet. Več se izve pri Antonu Kokol v Zerkovcah št. 11 pri Mariboru. 360

Posestvo se prodaja radi bolezni;

lep vinograd in sadovnik pri

Sv. Petru 1/4 ure od cerkve, občina Celestrina, v lepi legi, na solčani strani, blizu ceste, z dvema

zidanima hišama, meri 4 1/2 orala skupaj. Lepa preš in klet. Več se izve pri Antonu Kokol v Zerkovcah št. 11 pri Mariboru. 360

Posestvo se prodaja radi bolezni;

lep vinograd in sadovnik pri

Sv. Petru 1/4 ure od cerkve, občina Celestrina, v lepi legi, na solčani strani, blizu ceste, z dvema

zidanima hišama, meri 4 1/2 orala skupaj. Lepa preš in klet. Več se izve pri Antonu Kokol v Zerkovcah št. 11 pri Mariboru. 360

Posestvo se prodaja radi bolezni;

lep vinograd in sadovnik pri

Z mojo 240

!! umetno moštovo esenco !!

si lahko vsakdo z malimi stroški pripravi sod izvrstne, obstojne in zdrave domače pijače.

Cena 1 steklenici za 150 litrov 4 krone.

Dobi se samo

v drožeriji Maksa Wolfram,
Maribor, Gor. Gospoška ulica.**Svarilo
pred ponaredbami!**Tvoj slab želodec
Je žalosten godec!
Če bi vžival**Florian**

Ne bil bi bolan!

Naročajte „FLORIAN“ od izdelovalnice!

Naslov za naročila: „FLORIAN“, Ljubljana.

Slovenci, darujte za obrambni sklad
S. K. S. Z.,**Serravallovo
železnato kina-vino**

Higien. razstava Dunaj 1906: Državna odlika in častni diplom k zlati kolajni. Krepilno sredstvo za slabctne, malokrvne in rekonvalescente. Povzroča voljo do jedi, utrjuje živce in popravi kri. Izborni okus. Nad 6000 zdravniških spričeval.

**I. Serravalle, c. kr. dvorni dobavitelj
Trieste-Barcola.**Kupi se v lekarnah v steklenicah po pol l á K 2:60 in po
445 1 l á K 4:80.

Ustanovlj. 1. 1883.

TISKARNA SV. CIRILA V MARIBORU

z najboljšimi stroji in najnovejšimi črkami oskrbljena, prevzame vse in stroko spadajoča dela, kar so: vsakovrstne formulare, pooblaščila, dolžna pisma, tabele, blanke, ekspenzarje, pobotnice itd.

za trgovce: cenike, okrožnice, letiske, lepake, račune, pisma, kuverte z naslovom, dopisnice itd.

za razne korporacije in društva: pravila, letna poročila, pristopnice za člane, vabila na veselice itd. :: l. t. d. :: :: ::

Koroška cesta št. 5.

Steckenpferd-milo z lilijinim mlekom
**Najmehkejše milo za kožo
kakor proti pegam!**

Dobiva se povsodi. — 128

**Našim rodbinam priporočamo
Kolinsko cikorijo.** 280**Izvrstni molitveniki**

SO:

Herg, Venec pobožnih molitev in sv. pesmi . . . K 3:50
 Rozman, Dekliške bukvice „ . . . 3—
 Venec svetih pesmi . . . 2—
 Prijatelj otroški . . . —40
 Sv. Opravilo 1:35
 Vsi ti molitveniki se dobijo tudi v zlati obrezi in stanejo potem okoli 50 vinarjev več. Poština znaša 20—30 vin. za 1 knjigo.

Trgovina tiskarne sv. Cirila v Mariboru.

Slovenec Konrad Skaza,

delavnica za vse cerkvena dela v St. Ulrich, Gröden, Tirol

se najtopleje priporoča za vse cerkvena dela. Velikanska zaloga sv. raspel. Novi zanimivi slovenski ceniki zastonj in franko. Postrežba solidna in hitra.

681

Štefan Kaufmann
trgovec z železom 23
v Radgoni,

priporoča najboljši ocelne motike in lopate, dobre koste in srpe, pravo štajersko železo se dobri po najnižji ceni in solidni postrežbi.

Olje

za razne stroje prodaja tiskarna sv. Cirila v Mariboru 100 kg po 25 K.

Zahvala.

Za sočutne izkaze globokega sožalja ob smrti nam nepozabnega sina oziroma brata

Franc-a Žižek,

organista pri Sv. Vidu nižje Ptuja, izrekamo svojo prisrčno zahvalo preč. duhovščini posebno č. g. župniku p. Alfonzu Svet, za prečesljivi nagrobeni govor, kakor tudi vsem gg. organistom, ki so v zadnji pozdrav zapeli svojemu tovarišu nagrobnico, posebno g. organistu Janezu Sláček za krasen nagrobeni venec, obenem vsem sorodnikom in znancem, zlasti daljnim iz Sv. Vida, ki so rajnemu izkazali zadnjo čast.

Sv. Benedikt, dne 1. maja 1910.

879

Žaljuča rodbina Žižek, starši, brata in sestre.

Izjava.

Proti neštetim boleznim se priporoča Franzovo žganje. Dobro, močno Franzovo žganje je neoporekovano najboljše domače sredstvo.

Za kolikor boljše in uspenejše je še potem Franzova žganja preparat, kakor je Szeklerjev gorski

,Inda-cvet“

ki ga ne priporoča le izdelovalec, ampak vsak, kdor ga rabi.

Spričevalo za to da:

pismo Franca Kossuth-a:

Blag. gospod Balázsovich Sándor, lekarnar v Sepszent-György.

Proti revmatičnim bolečinam se je izkazalo vnetje z „Inda-cvetom“ zelo dobro. Bodite tako prijazni in pošljite mi tri steklenice“.

Franz Kossuth.

Postavno zavarovan „Inda-cvet“ zdravilnih zelišč Franzovo žganje ni kaka navadna spritova mešanica, temveč iz Szeklerjevih gorskih zdravilnih zelišč narejen sprit in kot tak ne le najboljši in najuspešnejši, temveč tudi najmočnejši Franzovega žganja preparat.

„Inda-cvet“ krepi živec in mišice, osveži in okrepi telo in dušo!

„Inda-cvet“ se dobri pri izdelovalcu Balázsovich Sándor, lekarnar v Sepszentgyörgy, kakor tudi v vseh lekarneh, drožerijah in špecerijskih trgovinah.

303

Ljudska hranilnica in posojilnica v Celju

registrirana zadruga z neomejeno zavoso

v lastni hiši: „Hotel pri belem volu“ (Terschek), Graška ulica 9, L nadstropje

HOTEL**„Pri belem volu“**

priporoča

svojo veliko gostilno

* *

30 seb za tuje pa tako nizkih cenah

* *

fijakerijo v hiši

* *

Dobra in tečna postrežba.

obrestujehraniče vlege po $4\frac{1}{2}\%$ brez vsakega odbitka. Sprejema hranilne knjižice drugih zavodov kot vlege in jih obrestuje nepretrgoma. Sprejema vlege tudi na tekoči račun in jih obrestuje od dne vložitve do dne vzdiga.

V svrhu varčevanja v malih zneskih daje vložnikom

domače nabiralnike

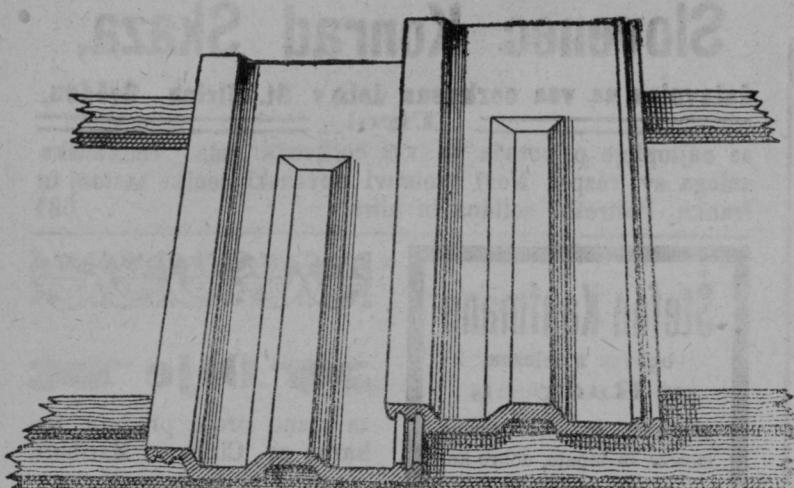
na dom zastonj, če vložijo prvekrat najmanj 4 K.

posojujena zemljiste po 5% do $5\frac{1}{2}\%$, ter na zemlino vrednostnih papirjev in na osebni kredit pod ugodnimi pogoji. Dolgove pri drugih zavodih ali osebah prevzame v svoje last proti povratni malenkostnih gotovih stroškov. Prošnje in listine za vknjižbo dela brezplačno, stranka plača le koleke.

za vplačila po pošti se dajejo zastonj pošt. hranilnične položnice.

Uradni dan: vsak torek in petek dopoldne.

Vprašanja in prošnje se sprejemajo vsak dan, izvenki prazniki dopoldne od 8.—12. ter od 3.—6. ure popoldne.

F.P. Vidic & Komp., Ljubljana

tovarna zarezanih strešnikov

ponudi vsako poljubno množino

185

patent. dvojno zarezani strešnik-zakrivač

s poševno obrezo in privezni nastavkom „sistem Marzola“

Brez odprtin navzgor!

Streha popolnoma varna pred nevihtami!

Najpriprostejše, najcenejše in najtrpežnejše krije streh sedanjosti.

Na željo pošljemo takoj vzorce in popis. Spretni zastopniki se iščejo.

Ce želodec slabo prebavlja in so vsled tega tudi druge funkcije organizma motene, se z uspehom rabi Dr. Rosa-balzam.

Preiskušeno iz izbranih najboljših in uspešnih zdravilnih zeli skrbno napravljeno, tek zbnjajoče in prebavljanje pospešuječe in lahko odvajajoče domače zdravilo, ki ublaži in odstrani znane nasledke nezmernosti, slabe diete, prehlajenja in zoprnega zaprtja, n. pr. gorečico, napenjanje, nezmerne tvoritve kislina ter krče je dr. Rose balzam za želodec iz lekarne B. Fragnerja v Pragi.

SVARILO! Vsi deli embalaže imajo postavno deponovan varst. znamko

GLAVNA ZALOGA: LEKARNA

B. Fragner-ja, C in kr. dvor. dobavitelja, „Pri črnem orlu“ PRAGA, Mala strana 203, vogal Nerudove ulice.

■ Po pošti se razpoljuva vsak dan. ■
Cela stekl. 2 K, pol stekl. 1 K. Proti naprej vposilj. K 150 se pošle malo steklenica, za K 2-80 velika steklenica, za K 4-70 2 veliki steklenici, za K 8—4 velike steklenice, za K 22—14 vel. steklenic poštne prosto za vse postaje avstr.eigr. monarhije. Zaloga v lekarnah Avstro-Ogr. 249

Za gasilo ognja!

Se priporoča sl. občinam izvrstno dobra brizgalnica (Feuerspritze) na cevi starejšega sistema (1 Strahlrohr in 2 Mundstücke, 10 Wasser-Eimer) ključi in kar k tej spada, ima za oddati požarna brama v Hočah za 225 kron. Vpraša se naj pri načelstvu požarne brambe v Hočah. 349

Razpis.

Za popravljanje župne cerkve v Stopreah, škarpe okrog cerkve, stopnic vodečih k cerkvi in stavbo novega žagreda na 5100 K proračunjena dela se bodo potom javne ponudbene obravnavne na binkoštni pondeljek dne 16. maja t. l. ob 2. uri popoldan v župnišču v Stopreah oddala. Ponudniki morajo vložiti 5% vadiv. Cerkveni skladbeni odbor si pridrži pravico izbrati si ponudnika ne glede na višino ponudbene cene. Načrt, proračun in stavbeni pogoji so na ogled v župnišču v Stopreah.

Cerkveni skladni odbor Stopreah, dne 10. aprila 1910.

Anton Korez,
načelnik.

321

Če si je kdo prej pokvaril želodec, če je trpel valed pomanjkanja teka, na zaprtju in iz tega sledi gorečici, na bolečinah v želodcu in glavobolu, ali če je postal zelo debel, je bil primoran rabiti grenčico strašno slabega okusa, ki je prav pogost njegov želodec sploh ni prenesel in ga silila k bluvanju.

Sedaj se nini potreba mučiti, kajti okus

Inda-bonbonov

je tako prijeten, njih uspeh pa je boljši kakor vsa dosedanja čistila in sredstva za okrepjanje želodca. Ne le odrasli ampak tudi otroci je radi užívajo, da celo dojencem se lahko dado. Ako se vzame pred jedjo 1-2 komad Inda-bonbona, se konča v 1 do 2 urah vsako zaprtje, če je tako močno, brez želodčnih krčev in hudega napenjanja. Ako pa se vzame po jedi 1 komad Inda-bonbona, potem bo želodec izvrstno prebavljal, tek se bo povečal in zaprtja ne bo nikoli. Ako se čuti gorečica ali kislo hlijanje, napravi temu en Inda-bonbon konec. Tisti, ki so postali preveč debeli in hočejo postati bolj suhi, naj bi rabili Inda-bonbon nekaj časa redno in bodo v kratkem času okusili njih izvrsten uspeh. Ker pa leži temelj našega zdravja v tem, da želodec redno deluje, ker pa vzame ta za živiljenje potrebno hrano in jo prebavlja, jo pusti priti v obliku krv v telo, naj bi vedno rabili Inda-bonbone, da je naš želodec vedno v redu.

Dobi se povsod! Cena zavoju (10 kom.) 40 v. Izdeluje Aleksander Balázsovihova Sepsiszentgyörgyjeva lekarna in strokovni laboratorij za izdelovanje sedmograških zdravil v Sepsiszentgyörgy.

Glavna zaloga: Budapešta VIII., József-utca 35-37. 302

Njive, travnike

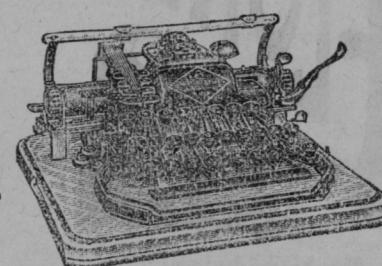
in okoli 35 oralov gozda v Cresnevem grabnu pri Stopreah se bode dne 19. maja ob 10. uri na lici mesta na drobno, pod ugodnimi pogoji, plačilo na več letnih obrokov, prodalo. Več se izve pri

Anton Belecu, v Št. Vidu nad Ljubljano.

Proč s peresom!

Blickensderferjev pisalni stroj je dandanes najpripravniji ter najcenejši pisalni aparat, ki konkurira z vsakim drugim najdražjim pisalnim strojem. Dobiva se v treh modelih po 240, 310 in 340 K. Oddaja se tudi na obroke. V eni uri se nauči vsakdo z njim ravnati in pisati. Ceniki in razkazovanje zastonj:

Glavno zastopstvo za Stajersko in Kranjsko pri

Cinauer & Co. Sv.Jakob v Slov. gor.

Slov. Bistrica

in celi okraj naj kupuje najzanesljivejše in najcenejše vsake vrste semena, kakor deteljno pravo stajersko, luherno, rudečo (inkernat), travno seme, semenski oves, svinsko in druge vrste salato, repno, korenjevo seme itd. Za vinograde: galico, kakor novo že izkušeno sredstvo „tenaks“, pri katerem ni treba ne apna ne drugih priprav, brizgalnice, različno orodje, gumi-trake, prejo, lijeje itd.

Iz velike zaloge vsakovrstnega blaga tudi bartelnov prah za živino, „lukulus“ za svinje, tomaževa žlindra za travnike, vsake vrste železnino, cement itd. pri

185

Alojziju Pinter

trgovcu pri farni cerkvi v Slov. Bistrici.

Kapljice za želodčni krč:

Stane ena steklenica same 50 vinarjev.

Žganje proti trganju:

Prav dobro mazilo pri prehajjanju v zgloboh in udih. Cena 1 K.

F. PRULL:
mestna lekarna pri c. kr. orlu
MARIBOR, Glavni trg štev. 15. 325

Spodnještajerska ljudska posojilnica v MARIBORU,

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

Stolna ulica št. 6 (med glavnim trgom in stolno cerkvijo).

Hranilne vloge

se sprejemajo od vsakega in se obrestujejo: na vladac po 4%, proti 3 mesečni odpovedi po 4%. Obresti se pripišujejo h kapitalu 1. januarja in 1. januaria vsakega leta. Hranilne knjižnice se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se njih obrestovalo kaj prekinilo. Za nalaganje po pošti so poštne hranilne položnice na raspolago (šek konta 97.078). Rentni davek plača posojilnica sama.

Posojila se dajejo

le članom in sicer: na vključbo proti papirski varnosti po 4 1/4%, na vključbo spleh po 5%, na vključbo in poročilo po 5 1/2%, in na osebni kredit po 6%. Nadalje izposajuje na zastave vrednostnih papirjev. Dolgoce pri drugih denarnih zavodih prevzame posojilnica v svojo last proti povrniti gotovih stroškov, ki pa nikdar ne presegajo 7 kron. — Prošnje za vključbo dela posojilnica brezplačno, stranka plača le koleke.

Uradne ure

se vsako sredo in četrtek od 9. do 12. dopoldne in vsako soboto od 8 do 12 dopoldne, izvenči praznike. — V uradnih urah se sprejema in plačuje denar.

Pojasnila se dajejo

in prehaje sprejemajo vsak delavnik od 9.-12. dopoldne in od 2.-5. dopoldne. 6